



# VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

V. évfolyam 4. szám

<http://www.szikszi.hu/isk/gellert/>

1998. április

## H Ú S V É T V Á R T Á N ' 9 8 !

Zöldülget április, itt-ott már virággal  
szembesül a küzdős magyar világgal,  
melyben csupán annak jut holnapba-látás,  
akinek lelkében a Golgota-járás  
ősi öröksége. Muhival, Moháccsal  
múltjával is jussos a feltámadásban.

Ki viseli sorsát, s a jelent úgy éli,  
megszolgálja jogát holnapot remélni,  
nem keddről-szerdára fordul divat-széllel,  
Isten-hitben sorsos embertestvérevel,  
véleményét nem, mint más az ingét váltja,  
ha botlana képes a mea kulpára.

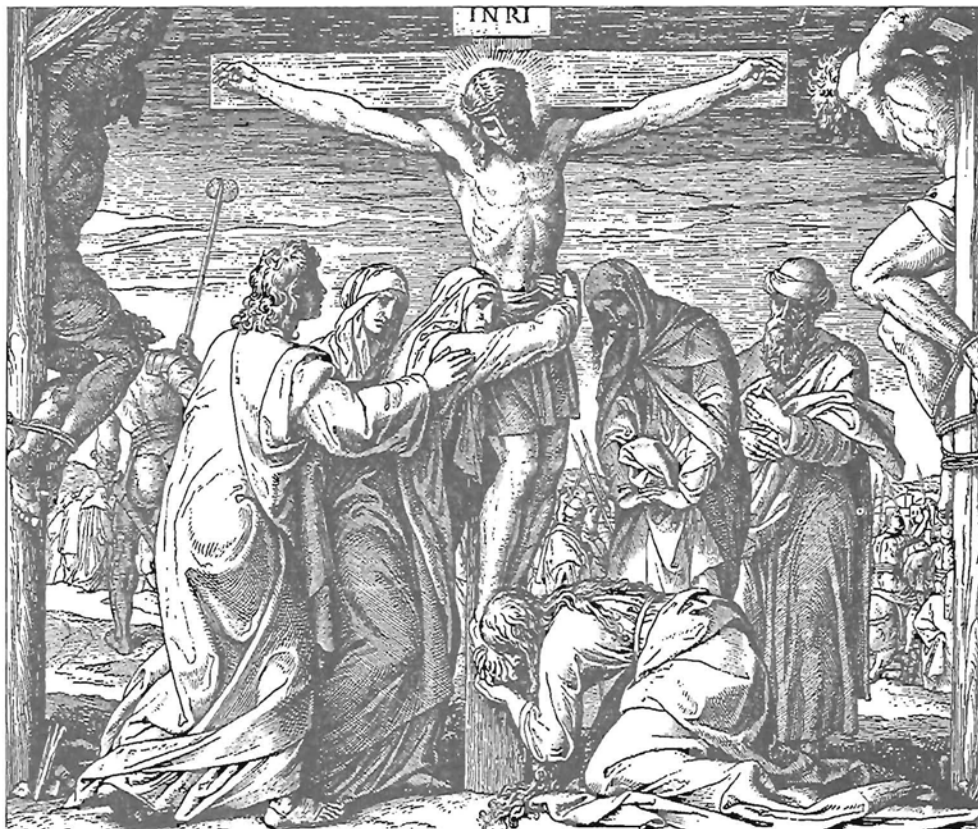
Zöldülget április, itt-ott már virággal...  
Krisztus Urunk hitben, áldott keresztfáddal  
járjuk golgotánkat, megújulva benne,  
megcsúfolva néha, olykor összeesve,  
de a herodesek ideje lejár majd -  
hisszük s a tövisek virággá fakadnak!

Moshatják mancsukat jelen - pilátusok,  
magukra mérik ki érdemelt sorsukat:  
Álmuk - Európa s az sem fészek annak,  
ki embernek gyatra és hitvány magyarnak,  
csak munka, tisztesség, igaz nép-barátság  
belépőjegy hozzá. Sok oly tulajdonság,  
mely a hitből fakad és visszhangzik másban;  
ki vélünk újul meg a feltámadásban!

Légyen áldott ez a húsvét s hozzon békét,  
ki-ki találja meg lelkiüdvösségét  
hitében s a reményt: Jobb sorsot reméljünk,  
Golgotát járt Krisztus feltámadott értünk!

Zöldülget április, itt-ott már virággal,  
Isten óvjon Testvér s áldjon boldogsággal,  
megváltás kegyelme töltse életedet,  
virrasszon ránk áldott húsvét-ünnepeket!

TÍMÁR MÁTÉ



*A Húsvét ünnepe  
alkalmából kívánjuk,  
hogy a  
Feltámadott Krisztus  
öröme és dicsősége  
töltse be  
Kedves Olvasóink  
otthonát, családját.*

Városunk  
Szerkesztősége

# KITÖRHETÜNK A SZEGÉNYSÉGBŐL

Interjú Domokos Lászlóval, az 5. sz. választókerület országgyűlési képviselő jelöltjével

Amint azt márciusi számunkban ígértük a kedves olvasóknak, megkerestük kérdéseinkkel Domokos László urat, a FIDESZ Magyar Polgári Párt megyei elnökét, akinek jelölését az MDF és a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség is támogatja.

- Fényképes szórólapján szerepel ez a mondat: "Fiatal családapaként naponta szembesülök közös problémáinkkal..." Konkrétan mire gondol?

- A gyereket vállaló családok kényszerű elszegényedésére, gyakorlatilag a Bokros-csomag óta. Amióta a családpolitikai támogatórendszer úgy alakult, hogy megszűnt az alanyi jogon járó GYES, és családi pótlék. A családok helyzetét keseríti az is, hogy az oktatásban egyre nagyobb mértékben függ a megszerezhető tudás minősége az anyagi helyzettől és a lakóhelytől is. A gyereket vállalók elszegényedése mellett az általános elszegényedést is tapasztalom nap mint nap. Amögött, hogy a nagy többség szegényebb, mint korábban, hogy egyre nehezebben viselik az egyébként is magas inflációt meghaladó közüzemi díjemelkedéseket, a most leköszönő kormányzat aktív döntése húzódik. A privatizáció, és a szolgáltatók számára garantált 8%-os nyereség hajtja az árakat.

- A megyénkben is ez a helyzet?

- Sőt! Békés megye elmaradottsága fokozódott az elmúlt ciklusban, egyre nagyobb a leszakadás a fejlett régióktól. Ez bizony a megyét képviselő politikusok eredményességét tekintve - hangsúlyozom, nem a szereplések, felszólalások, intézkedések számát, hanem az eredményt tekintve - kudarc. Pedig van ellenpélda is, hogy hasonló adottságokkal rendelkező Nyírség például ütemesen fejlődött ez idő alatt. Szerintem rettenetes probléma a leszakadásban, a lemaradásban az, hogy beszűkül általa az emberek perspektívája, a távlatok, a jövőkép. A folyamat azonban nem visszafordíthatatlan, lehet tágitani a perspektívát, ez adott nekem motivációt, hogy közigazdászként ismét aktívan foglalkozzak a politikával.

- Ön szerint mi a legfontosabb feladata az egyéni képviselőnek, s hogyan képviselné Gyomaendrőd érdekeit?

- Szerintem a képviselőnek koordinálni, kezdeményezni és ösztönözni kell az egyes települések, és az egész térség fejlődését. Nem a települések helyett kell természetesen gondolkodnia, de mindenképpen információval kell ellátni a településeket, hogy úgy mondjam, ki kell tágitani a perspektívát előttük, a politikus feladata szerintem az érdekek konszenzusának megteremtése. Gyomaendrődön is azt kell célul kitűzni, hogy a népességmegtartó erő megmaradjon. Alapvetően ez, szerintem, a gazdasági fejlődésen múlik, s anélkül, hogy most túlságosan elmerülnek a közigazdaságtanban, jelzem, hogy a lemaradó térségek felzárkóztatásában - egy növekvő gazdaság mellett - az állam szerepe a legnagyobb. Az infrastruktúra - ivóvíz, szennyvíz, hulladékkezelés - fejlesztése, ezzel összefüggésben a környezeti állapot megőrzése, a Gyomaendrődön is kiváló adottságokat jelentő természeti



környezet fogadóképessé tétele a cél, mindenekelőtt a megközelíthetőség, mert e nélkül minden célkitűzés csak álmodozás.

- Önt támogatja a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség is, milyen szerepe van programjában a keresztény eszmének, az egyházaknak?

- Miként a Fidesz, én is az általános erkölcsi állapotok javításában látom legnagyobb szerepét az egyházaknak. Ehhez szorosan kapcsolódik az oktatásban betöltött szerepe. A bevezetés előtt álló Nemzeti Alaptanterv, meglátásom szerint, egy nevelés nélküli oktatásban gondolkodik, ami nem elfogadható, és amellel, hogy a nevelés hangsúlyos megjelenítését deklarálja, a Fidesz meg is kívánja duplázni a következő négy évben az oktatásra fordított pénzt. Az állam és az egyház viszonylatában szakítani kell a mostani kormányzat "oszd meg és uralkodj" politikájával, az összes fél részvételével kell teljes

körü megállapodásra törekedni.

- Visszatérve Gyomaendrődre, miként látja a tagadhatatlanul létező Gyoma és Endrőd konfliktust?

- Erről az a véleményem, hogy legalább "kifelé" túl kell lépni ezen. Miként a családi problémákat, a két településrész konfliktusát is belül, és lehetőleg demokratikusan kell megoldani, kifelé, a haszon reményében pedig egységesen kell fellépni. Azt ugyanis tudomásul kell venni, hogy egy nagyobb település vonzóbb - gazdasági, befektetői szempontból, - mint két kicsi. Az értékeket kell felmutatni, mint például az endrődi cipőipart, a gyomai nyomdát, a Körös-holtágakat, a termálvíz hangúlyozni. És merni kell egy kicsit nagyobb léptékben gondolkodni, a célokat évekre előre meghatározni. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, - bár relatív szűkülés tapasztalható - hogy a mezőgazdaság ebben a térségben meghatározó. Nem is szabad lemondani a magyar mezőgazdaságról, hiszen kiváló szakmakultúrával, nagy hozzáértéssel és kitűnő adottságokkal rendelkezik ezen a téren az ország, az Alföld és Békés megye is. A családi gazdaságok mellett nagy szerep vár a tulajdonosok önkéntes szövetkezéseire a mezőgazdaság jövedelemtermelő képességének növelésében, ami jelentheti a feldolgozóipar ütemes fejlődését is.

Végül mindahhoz, amit elmondottam szükséges valamiféle lámpást mutatni, perspektívát ajánlani, amihez mindenki csatlakozhat saját terveivel, perspektivikus céljaival. Szervező közigazdászként van gyakorlatom ilyen programok összeállításában, a végrehajtáshoz szükséges csoport létrehozásában, s biztos vagyok benne, hogy a politikában is érvényes és alkalmazható tapasztalataim, a tudásom.

- Köszönöm a beszélgetést, és a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség Gyomaendrődi Szervezete nevében kívánok Önnek eredményes munkát és a májusi parlamenti választásokon győzelmet.

Császárné Gyuricza Éva

## \* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK \* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK \* HÍREK \*

**Virágkertészetünkbe keresünk**

2 női munkatársat. napi 6 órás foglalkozatással, aki megbízható, és vezetői jogosítvánnyal is rendelkezik. Érdeklődni lehet személyesen: Semmelweis u. 5-ben, vagy telefonon: (66) 386-741 számon.

**A Szent Gellért Katolikus Iskola hírei**

A katolikus iskolák országos mesemondó versenyén **Roncsek Nóra**, 3. b oszt. tanuló 2. helyezést ért el. A gyomaendrődi könyvtárban megrendezett Petőfi szavalóversenyen Kruchió Éva III., Roncsek Nóra II. helyezést lett. Csúvár Alex a zsűri különdíját kapta.

Kérem, hogy akinek képes levelezőlapja vagy nélkülözhető fényképe van Endrőről, juttassa el a Helytörténeti Gyűjteménybe ajándékba, vagy másolás céljából.

Cím:  
Hornokné Németh Eszter  
5502 Gyomaendrőd,  
Szélmalom u.22.  
T: 66- 284-469.

**A KÖZÖSSÉGI HÁZ  
ÁPRILISI PROGRAMJA**

április 5-én 19 órától: A Független Kisgazdapárt választási gyűlése - vendég: Mészáros László képviselő-jelölt

április 10-én 20 órától: Rock-Húsvét, fiataloknak.  
Belépő: 150 Ft

április 17-én 9-15 óráig: műanyag áruk vására

**FELVÉTELT HIRDET az EÖTVÖS JÓZSEF  
GIMNÁZIUM és IPARI SZAKKÉPZŐ ISKOLA**

(Dévaványa, Széchenyi u.8. (Tel: 66-484-243) az 1998/99-es tanévre a 4 éves (2+2-es) szakképzés keretében a NŐIRUHA-KÉSZÍTŐ szakmára.

Felvételi vizsgát nem tart. A szakmára jelentkezett tanulók részére - a szakképzés teljes időszakára - az iskola ingyenesen biztosít szakmai tankönyveket, a tanműhely ingyenesen készíti el a 8. osztályos ballagási ruhát, a fehér blúzt és a sötét szoknyát.

Az iskola szeretettel várja a 8. osztályos. vagy korábban végzett leányok jelentkezését, továbbá a gazdaszakképzőben vagy más szakiskolában végzett leányokat is a nőruha-készítő szakra. Ez utóbbiaknak lehetőséget biztosít az iskola, hogy a 10. osztályba felvételt nyerve tanulmányaikat folytathassák. Részükre is ingyenesen biztosítja a szakmai tankönyveket.

A nőruha-készítő szakképzésben való részvétel nem minősül másodszaknak, így a szakképzésre jelentkezett tanuló után 20 éves korig a Társadalombiztosítási Igazgatóság folyósítja a családi pótlékot.

A gyakorlati oktatás korszerű gépekkel felszerelt tanműhelyben folyik. A szakképzés keretén belül a tanulók a méretes női és gyermekruha-készítés mellett termék-előállításal is foglalkoznak, melyet az iskola "boltjában" a lakosság részére értékesítenek.

Az iskola szeretettel várja az érdeklődőket személyesen, vagy írásban a fent megadott címen.

A középiskola, s így Dévaványa autóbusszal és vonattal is jól megközelíthető.

**KÖSZÖNJÜK AZ ADOMÁNYT**

Hatvanezer forintot adományozott helytörténeti célokra **Dr. Sztanyik B. László** endrődi születésű sugárbiológus az endrődi Honismereti Egyesületnek. Az egyesület a pénzt a település történetének, irodalmának, nyelvjárásának kutatására és közreadására fordítja.

Köszönjük a segítséget kedves László, amely amellelt, hogy anyagilag is igen fontos a számunkra, az általunk végzett munka szükségességének az elismerését is jelenti. És ez ad erőt nekünk a munka folytatásához.

Tisztelettel és köszönettel:  
Homokné Németh Eszter

**PÁLYÁZATI FELHÍVÁS ISKOLATATAROZÁSI  
MUNKÁLATOKRA**

A Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola és Diákotthon pályázatot ír ki a Gyomaendrőd, Népliget u.2. sz. alatti épületének külső tatarozási munkáira.

Az elvégzendő munkálatokkal kapcsolatban érdeklődni, és ajánlatot tenni az intézmény vezetőjénél lehet 1998. április 25-ig.

**BARÁTI TALÁLKOZÓRA KÉSZÜL AZ  
ENDRŐDIEK BARÁTI KÖRE**

Május 15-16-án az "Endrődi Rózsashegyi napok"-ra hívjuk haza minden elszármazott és itt élő barátunkat.

**Programunk:****15-én:**

a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskolában délelőtt "rendhagyó tanítási órák" lesznek. A meghívott előadók témái:

- régi dokumentumok szülőhelyünkről,
- versformák, és az idegen nyelvből való fordítás érdekességei.
- mesemotívumok,
- a felsőoktatás bemutatása,

A gyerekek saját érdeklődésüknek megfelelően vesznek részt az előadásokon.

Délután kerül sor a "nagy meccsre", ahol szülők, diákok, tanárok mérkőznek.

**16-án:**

10.30 órakor a ligeti (Rózsashegyi) iskola éttermében kezdődik a **Baráti Kör találkozója!**

- Melyet a felnőtt kórus műsora, és szavaltatok tesznek ünnepélyessé. A találkozónk egyik színpontja lesz az endrődi születésű UGRIN PÉTER festményeinek bemutatása.

- A találkozó helyt ad az éves rendes közgyűlés megtartására, melyen
  - titkári beszámolóra,
  - az új, módosított alapszabály ismertetésére és jóváhagyására kerül sor.

ezt követik a baráti beszélgetések és az ebéd. Sokak kívánságára igazi endrődi birkapörkölttel várjuk kedves barátainkat.

**Itt említjük meg, hogy aki ebédelni kíván, már jelentkezhet a szervező bizottság tagjainál telefonon, vagy írásban az alábbi címeken. Jelentkezési határidő: május 1. Igény esetén szállásról is gondoskodunk:**

Császárné Gyuricza Éva, Damjanich u.15. T: 386-323.  
Hornokné Németh Eszter, Szélmalom u.22. T: 284-469  
Fülöp Imréné, Szabadság u.4/2. T: 284-435.  
Ladányi Gáborné, Endrődi u.21. T: 285-329

Ebéd után 16.30 óráig "szabad foglalkozás" majd a Népházban (Blaha Lujza u.21.) az iskolások másfélórás műsorral kedveskednek. Ezt követően folytatódhatnak a baráti beszélgetések "kivilágos kivirradtig".

*Kérjük mindazokat, akiknek Ugrin Péter festménye van, szíveskedjen kölcsönadni bemutatásra. a magán és közgyűjteményben lévő képeket együtt szeretnénk láttatni. A Munkácsi Mihály múzeum igazgatója a Baráti Kör rendelkezésre bocsátja a múzeum birtokában lévő Ugrin képeket.*

Hívjuk, várjuk minden barátunkat.  
a Baráti Kör vezetősége

# In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó! új kenyér íze, lepergő könnyű sója,  
Sarkcsillag a négy égtáj felől! öröm-kacagás, lelki Kába-kő...  
Anyanyelved billyogként jelöl! Isten áldjon! Te légy végső álunk,  
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld, s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

## Fehérvári Ferenc (Endrőd 1922 - Budapest 1988.)



Jobbról: Fehérvári Ferenc (1987. augusztus 21.)

Apja, id. Fehérvári Ferenc tanító, a Trianoni béke rémétől megriadva menekült Endrődre. Itt barátokra, munkára, szeretetre talált. Kocsorhegyen adta át tudását, szíve melegségét a község legszegényebb gyermekeinek. Itt ismerték meg az emberek a sokoldalú képességgel megáldott fiatal nevelőt, aki a kántori teendőiben is tájékozott volt, de az iskolahagyott fiatalokkal is sikeresen foglalkozott. Leventeoktatói tevékenysége is említésre, és követésre méltó volt. Az akkori elemi iskolai igazgató lányát, Bencze Margitot vette feleségül. Az elsőszülött az apja nevét örökölte, belőle lett az országos híró fotóművész.

1922-ben Endrődön született. Elemi és polgári iskolai tanulmányait szülőfalujában végezte. A tehetséges, ügyes fiú Jászberénybe került az állami tanítóképzőbe. Már akkor egész életre való vonzalom ébredt benne a fotózás iránt. A harmincas évek első felében Endrődön a fotózás még luxusként számított. Ő Szabó Ernő barátjával, a nagy múltú Szélmalom szomszédságában, sajátkezüleg hívta elő és dolgozta ki a filmeket. Olyan mennyiségben, hogy akár az egész falut körül lehetett volna keríteni képeivel.

Köszönjük, hogy - valószínű tudati megérzésből eredve - mindezt megörökítettél fél századdal előbbi Endrőről, amire ma is büszkék lehetünk, mert ezeknek a dolgoknak

túlnyomó része már csak az öregek halványuló emlékezetében élne; a felrobbantott első vashíd, az összedőlő szélmalom, a három gőzmalom, a helyi áramfejlesztő, az elbontott tanyai iskolák, a pusztulásra jutott, gyönyörű Erzsébet-liget, a területünket beárazó tíz holtág növény- és állatvilága, a már alig lelhető nádfedeles házak, a lassan feledésbe menő népviseletek, népszokások a régi falusi élet bizonyítékai, a kenderrel végzett munkától a pásztorokodáson át a temetőig. És nem hiszem, hogy volt még a környékünkön olyan neves "sztár", mint P. E. kisaszszony, akiről annyi szép fénykép készült.

A képesítő után egy évet a dunántúli mesés szépségű Szóc-ön tanított. Aztán a háború poklát megjárva visszahúzza Endrőd, az akkor még "poros szülőfaló". Itt bontakozott ki, kora ifjúságától kezdve, sok kiváló tulajdonsága. A jégsport (korcsolya, hoki) meghonosítása. Mindenki utánózni, utolérni akarta. Egy alkalommal még hokiztunk is Gyomával, Jakóékkal. De remek úszó is volt, és próbálkozott az evezős sport meghonosításával is.

Fogságából megtérve ugyanabban az iskolában kezdett tanítani, ahol édesapja is: Kocsorhegyen. Ma is szemem előtt van az a sok mesefigura, amikkel a tanterem falait, igaz művészettel, tele festette.

Aztán, a nagy szenvedélye, a fotó elcsábította közülünk, oda, ahol képességeit korlátlanul kibontakoztathatta. A Magyar Távirat Iroda fotósa lett. De távol sodorva is hű maradt szülőfalujához. Minden kínálkozó alkalmat megragadott, hogy újra köztünk lehessen. Az egyre gyorsuló élet minden lényeges mozzanata gépe lencséjére került, volt az akár ipari, mezőgazdasági, vagy kulturális vonatkozású.

Büszkén álltunk meg az országos, vagy megyei sajtó olvasása közben, hogy gyönyörködünk az általa készített fotókban. Nem múlt el itthon komolyabb ünnep, társadalmi esemény, amelyen nem vett részt.

Kiállításai közkedveltek, látogatottak voltak. Így jutott el az MTI osztályvezetői megbízásáig. Csendes, szerény ember volt. Két fiúgyermek édesapja, kinek politikai és erkölcsi felfogását tanúsítja, hogy mindketten, még édesapja életében, disszidáltak. Később egy kislánya született, akit ma már édesanyja nevel.

Váratlan és aránylag fiatalon bekövetkezett halála 1988-ban történt. A Farkasréti temetőben, a ravatalozó szomszédságában, alig százméternyire Rózsahegy Kálmán sírhelyétől, került örök nyugalomra. Régi, itthoni barátai közül tucatnyian vettünk részt végtiszteletén. Az endrődiek nevében én köszöntem el Tőle. Koporsójára a szülőföldből vett körösi homokkal hintett vékony réteg rendeltetését a következő szavakkal summáztam:

"Hűséges voltál szülőhelyedhez, Endrődhöz. Örömeink, bánatának részese voltál. Képességed elvitt közülünk. Nálunk lenne méltó pihenőhelyed. Ringasson a főváros földje olyan szelíden és lágyan, mint valamikor, fiatalságod idején, a Körös hullámai tették! Hogy a fiatalság emléke örökre Veled maradjon, a hazai földből hoztunk könnyű takarót, s hiszem, holtan is érzed a endrői föld illatát, melegét..."

Felesége, férje akaratát teljesítve, legsikeresebb munkáit, és legkedvesebb fotós eszközeit a Rózsahegy Kálmán Általános Iskolának adományozta.

Megőrizzük munkáid, s emléked!

MÁRTON GÁBOR

## ÁPRILISI MISEREND

### Endrőd

Vasárnapokon: 8-kor, és este 6-kor, hétköznap reggel fél 8-kor.  
Nagybőjtben péntekenként este 6-kor, vasárnaponként fél 6-kor keresztút.

Szent Gellért Iskola kápolnája: április 26-án, vasárnap fél 12-kor. (Húsvétkor nincs mise!)

Öregszőlő Szt. Imre: április 5-én. 2 óra, Nagylapos: április 19-én, 2 óra

### Hunya

Vasárnapokon: délelőtt 10-kor.

Hétköznapokon: kedden, csütörtökön és szombaton este 6-kor, valamint elsöpéntekenként is, este 6-kor. A szombat esti mise előesti mise, így érvényes vasárnapra.

### Gyoma

Vasárnapokon 10-kor.



## Katolikus krónika



## ÁPRILIS HÓNAP ÜNNEPEI

április 5. vasárnap:	Virágvasárnap
április 9. csütörtök:	Nagycsütörtök
április 10. péntek:	Nagypéntek
április 11. szombat:	Nagyszombat
április 12. vasárnap:	Húsvétvasárnap
április 13. hétfő:	Húsvéthétfő
április 23. csütörtök:	Szent Adalbert püspök és vértanú
április 24. péntek:	Szent György vértanú
április 25. szombat:	Szent Márk
április 29. szerda:	Sienai Szent Katalin

## A NAGYHÉT RENDJE

	Endrőd	Hunya	Gyoma	
Virágvasárnap	8	10	10	óra
Nagycsütörtök	18	16	18	óra
Nagypéntek	15	17	18	óra
Nagyszombat, feltámadás	18	15	17	óra
Húsvétvasárnap	10	8	10	óra
Húsvéthétfő	10	8	10	óra



## SHIRCHADASJ & band

A holland SHIRCHADASJ ének és zenekar immár 14. alkalommal szerepel Magyarországon. A Magyarország szerte is nagy népszerűségnek örvendő gospel zenét játszó együttes számos koncert, TV- és rádiófelvétel után ismét elkezdti turnéját április 25-én.

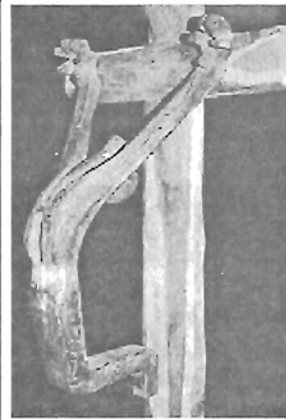
Több mint 60 fiatal találkozik a magyar közönséggel különböző koncerteken, ezúttal nemcsak Magyarországon, hanem első ízben Erdélyben is!

A Shirchadasj amerikai és európai származású gospel zenét játszik. A gospel zene - mely jelentése "örömhír zene" - mindig hordoz magában egy üzenetet. Az örömhír egyik legfontosabb üzenete az, hogy Isten szeretete, segítsége által szeretni lehet embertársainkat is. Ezért kapta az új koncert-program a "Use me" ("Használj engem") címet.

Az endrődi templomban immár másodszor láthatjuk, hallhatjuk őket.

**Időpont: május 2. szombat 18 óra.**

**Jegyek kaphatók április 20-tól.**



*Kereszted előtt hódolunk Urunk,  
szent feltámadásodért  
magasztalunk és dicsérünk;  
íme, a keresztfa által  
jött az üdvösség az egész világra.  
Könyörüljön rajtunk az Isten,  
és áldjon meg minket:  
ragyogtassa fel arcát,  
és legyen irgalmas!*

## HÚSVÉTI SZEKVENCIA

A Húsvét Bárányt keresztények dicsérve áldják!

Krisztus ártatlan Bárány:

vérének árán nyája bűneiért megengesztelte Atyját.

Benne élet és halál csodás nagy párharca száll:

élet Ura a sírből felkél, és győztesen él.

Mária Magdolna, mondd, mit láttál utadon!

„Az élő krisztusnak sírját, feltámadt urunk nagy diadalmát,

angyalok jelenését, Urunk halotti leplét.

Feltámadt Krisztus, reményeteket? Galileába megy elöttetek.”

Krisztus a halálból valóban feltámad, tudjuk.

Győztes Király, könyörülj meg rajtunk!



Kolozsvári Tamás:

**Feltámadás (1427)**

Keresztény Múzeum,  
Esztergom

# HUNYAI KRÓNIKA

## Általános Művelődési Központ (ÁMK) hírei

Több héten át előadás sorozat volt a helyi Művelődési Házban; önkormányzatiság, képviselőség, demokrácia címmel.

Az előadásokon a környező települések polgármesterei, képviselői és a téma iránt érdeklődők vettek részt. Az ötletet egy pályázati lehetőség adta, melynek segítségével 270.000.-Ft-ot nyert az Általános Művelődési Központ. Célja, hogy a kistelepüléseken élő fiatalok társadalmi integrációját elősegítsük, hogy bevonjuk őket a saját életüket meghatározó döntések előkészítésébe, és megvalósításába.

Így először csak a fiatalokra gondoltunk, de mivel valójában mindenkinek hasznára válhat, ha bizonyos fogalmakkal tisztában van, ezért a résztvevők körét kibővítettük.

Az, hogy milyen egy településen élők hangulata, életmódja, befolyásolja az anyagiakon kívül az ott élők hozzáállása ahhoz, hogy ott akar élni és nem mindegy milyen körülmények között. Ám ehhez az kell, hogy kialakítsuk az emberekben azt az igényt, hogy akarjon az őket érintő kérdésekről beszélni, azokat megvitatni, és javaslatokat tenni, természetesen úgy, hogy tisztában legyen azzal, mit is jelentenek azok a fogalmak: demokrácia, önkormányzatiság, képviselőség, hogy milyen joguk és kötelezettségeik vannak ahhoz, hogy egy tartalmasabb életet éljenek.

A jelen fiatalok majdan képviselők lehetnek. Célunk az ismeretnyújtáson kívül, hogy megtanuljunk vitatkozni, érvelni.

Ám vitatkozni csak az tud, akinek ismeretei vannak a jogairól, kötelességeiről.

Európa felé igyekszünk, éppen ezért közügyekben jártas, felelősségteljes, agilis, aktív, közösségért dolgozó emberekre van szükség, akik felül tudnak emelkedni a kicsinyes egyéni érdekeken.

Az előadás sorozat úgy épült fel, hogy ismereteket nyújtson az országgyűlés munkájáról, a helyi képviselők munkájáról. Szöllősi Istvánné az országgyűlés, a kormány, a köztársasági elnök, a képviselők munkájáról, feladatairól beszélt, Dr. Pataki István a Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője a megyei közigazgatásról, annak felépítéséről, feladatairól tartott előadást.

Minden előadás után kérdéseket lehetett feltenni az előadók-nak. A közönség élt is ennek a lehetőséggel. Legtöbbször nem is előadásnak, hanem közvetlen fórumnak voltak részesei.

Úgy vélem, sikeres előadás sorozat volt, és az embereknek nagy szükségük van arra, hogy ne csak a médiákon keresztül szerezzenek sokszor félreérthető információkat, hanem közvetlenül olyan emberektől, akik a gyakorlatban részesei az önkormányzatiságnak és képviselőségnek. A demokráciát még sokáig tanulnunk kell.

Petényi Szilárdné  
ÁMK. igazgató

Hunya Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 1998. március 12-én tartotta soros ülését. A legfontosabb napirend az 1998-as költségvetés elfogadása volt.

Ennek értelmében a Képviselő-testület a költségvetési rendeletet 55.098.000 forint bevétellel és kiadással fogadta el. Az önkormányzat forráshiánya ez évben 8.786.000 ezer forint. Tehát súlyos pénzügyi nehézségekkel kell a jelen gazdasági évben is számolni. A helyzetet tovább rontja, az enyhülni egyáltalán nem akaró belvízhelyzet.

A településen jelenleg is I. fokú belvízvédelmi készültség van elrendelve,

## Önkormányzati hírek

ami azt jelenti, hogy több ponton működnek a szivattyúk, illetve újból szükség volt egy nagy teljesítményű szivattyú beállítására. Az eddig felmerült költségek az idén már mintegy 220.000 forintot tesznek ki, de ezek jelentősen nőni fognak.

Folytatni kell a tavalyi évben megkezdett csapadékvíz-elvezető csatorna építést. Ez is jelentős anyagi áldozatokat követel még akkor is, ha sikerül ehhez a Területfejlesztési Alapból, -

melyre természetesen az idén is pályázunk, - pénzeszközöket nyernünk.

A bevételi források bővítésére, a helyi iparüzési adó bevezetésén túl, a testület döntést hozott a Jókai utcai üres terület megosztás utáni értékesítéséről.

Mivel a bevételi források máshonnan nem növelhetők, az Önkormányzat az idén is indul az "önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévők" pályázatán, bízva abban, hogy az így szerezhető állami támogatást megkapja, s ez átsegíti a nehéz pénzügyi gondokon.

Soczóné Farkasinszki Ildikó  
jegyző

MINDENT EGY HELYEN

A PIKTOR BOLTBAN!

Gyomaendrőd, Fő út 204.

(telefon: 66-386-611.)



Kaphatók:

- festékek, lakkok, ecsetek,
- szerszámok, csavarok, szegek,
- ragasztók, záruk, vasalások,
- és linóleumok

PADLÓ BURKOLÓ LAPOK MINTA UTÁN,  
HOZZÁ RAGASZTÓK, FUGÁZÓ ALJZAT KIEGÉSZÍTŐ.



Újabb értékes tűzoltó felszerelést kap április 16-án Németországból, Katona Sándor közreműködésével az Endrödi Tűzoltóság!

A szerelvény 30 méteres létrával van felszerelve, s a maga nemében egyedülálló lesz a megyében. A kialakulni látszó kedvezőtlen helyzetben vajon fogadja-e a város vezetése?

„Tulajdonképpen azt híhetné az ember, hogy a múlt lecseng. De nem, eltűnik, aztán visszatér, a földet megkerülve visszatér, akár az évszakok, melyek hol magga tömörülnek, hol kinőnek, pontatlan újjain a téridőnek...”

(NEMES NAGY ÁGNES)

## ISKOLÁK

### ENDRŐD

Róm. kat. egyházi polgári fiú és leányiskola.

Alapítva: 1924.

Tanulók lélekszáma: 180.

Róm. kat. elemi népiskola.

Községi alsó fokú iparos tanonciskola.

Alapítva: 1893.

Tanulók lélekszáma: 56.

Mezőgazdasági népiskola.

Községi elemi népiskola.

Tanulók lélekszáma: 120.

### GYOMA

Állami polgári fiú és leányiskola.

Alapítva: 1920.

Tanulók lélekszáma: 323.  
Községi mezőgazdasági népiskola.  
Alapítva: 1926.  
Tanulók lélekszáma: 200.  
Református központi népiskola.  
Alapítva: 1783.  
Róm. kat. népiskola  
Alapítva: 1868.  
Községi elemi népiskola.  
Alapítva: 1908.  
Tanulók lélekszáma: 210.  
Evangélikus népiskola.  
Tanulók lélekszáma: 120.  
Községi iparos-tanonciskola.  
Alapítva: 1886.  
Tanulók lélekszáma: 120.

(A kiadvány nem minden esetben jegyezte fel az alapítási évet, és nem mindenütt tüntette fel a tanulók számát. Nem közli továbbá a tanyasi iskolákat. SZERK.)

## HELYI SAJTÓ

### ENDRŐD

Hármas-Körös. Hitbuzgalmi, közgazdasági és szociálpolitikai folyóirat.

Felelős szerkesztő: Csernus Mihály apát-plébános, m. kir. kormányfőtanácsos

### GYOMA

Gyomai Újság. Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap. Felelős szerkesztő: Wagner Márton

## SPORT



Lemósolta az őszi kezdést a Barátság. Akkor 5 gólos győzelem itthon Tótkomlós ellen, majd döntetlen Kisújszálláson. Most, 3 gólos győzelem itthon Mélykút ellen és döntetlen Tótkomlósan. Eddig nem mutatkozott javulás a csapat teljesítményében. (vagy az ellenfelek javultak fel a téli szünetben?) Csalódást

hozott a vidéki mérkőzés, különösen, ha azt nézzük, hogy a Barátság a tabellán második, Tótkomlós pedig utolsó előtti volt. Csúfos szezoneleji teljesítmény! Böcsik mentettet meg az 1 pontot. Persze, azért még mindig az egyetlen veretlen csapat vagyunk az NB.III-ban! Az új játékosok közül Kanál és Papp Csaba, meg a sérüléséből felépült Mester szerepelt.

A tabella eleje:

1. Gyula	17	11	5	1	29:10	38
2. Barátság	17	9	8	-	33:13	35

3. Makó 17 10 2 5 37:20 32  
4. Hódmezővásárhely 17 8 6 6 26:17 30  
Láttnivaló, hogy egy győzelemmel jelentősen javulhatott volna helyzetünk, mivel mindkét vetélytárs döntetlent játszott. (Szarvas - Gyula 0:0, Jamina - Makó 1:1)  
Március 21-én Kisújszállást fogadjuk, március 29-n Mezőberénybe megyünk. Lesz mit törleszteniünk. De erről majd csak következő számunkban szólhatunk.  
Viszont Pelyva Miklós legénysége, az IFI huszáros rajtot vett: Mélykút ellen itthon 1:0-ra, Tótkomlósan pedig 5:2-re győztek.  
Gyoma Kovácsházán 2:0-ás győzelmet aratott, s így jelenleg a 3. helyen van:  
17 12 1 6 41:23 37 ponttal.  
Battonya és Csabacsüd előzi meg, míg az előbbi 15, az utóbbi 1 ponttal.  
Tekintsük át a BARÁTSÁG SE 1998. TAVASZI NB. III. mérkőzéseit április 4-től június 14-ig:  
5. április 4. 16.00 Barátság SE - Hódmezővásárhelyi VFC  
6. április 12. 16.00 Kerekegyházi SE - Barátság SE  
7. április 18. 16.30 Barátság SE - Kunszentmártoni FC  
8. április 25. 16.30 Szegedi VSE - Barátság SE  
9. május 2. 17.00 Barátság SE - Dömsödi SE

10. május 10. 17.00 Örkényi SE - Barátság SE  
11. május 17. 17.00 Szarvasi FC - Barátság SE  
12. május 23. 17.00 Barátság SE - Békési FC  
13. május 31. 17.00 Makói FC - Barátság SE  
14. június 7. 17.00 Barátság SE - Gyulai FC  
15. június 14. 17.00 Jamina Patrick SE - Barátság SE

A játékosok:

Halász Ferenc, Janis János, Illyés Imre, Hegedűs Attila, Pásond András, Karácsony József, Mester Levente, Sárosi János, Czifrák András, Lipták Miklós, Tóth Mihály, Böcsik László, Molnár Tamás, Nagy Márk, Suchi András, Papp Csaba, Kanál Zoltán, Varga János, Kulcsár Szilárd, Brakszatórisz András.

Elnök: Kovács Lajos

Szakosztályvezető: Polányi Zoltán

Gazdasági vezető: Szurovecz Istvánné

Elnökségi tagok: Jakus Imre, Dinya Zoltán, Gyuricza János

Edző: Szendrei Béla

Gyűrő: Szigetvári Béla

HAJRÁ BARÁTSÁGI!

Márton Gábor

## Madizol Kft

Minőségi női cipők nagy választékban,

Telephely: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 45.

Telefon: 06/66 386-578

06/30 436-781



ablak  
design

Az ablak  
teszi  
a házat

MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK  
GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETERE IS.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1  
81/1. Tel/Fax: 66/386-328

## Családtörténeti hagyományok Gyomárról

### Az ősök tisztelete. I. Fejezet

Az ősök ismerete, tisztelete még ötven-hatvan esztendeje is jóval elterjedtebb volt egy-egy hagyományos paraszti közösségben, mint napjaink meglehetősen zilált értékrendű, egy meghatározott földrajzi területen-településen élő, meglehetősen alacsony létszámú kis-családok együtt élő csoportjaiban.

Az úgynevezett "primitív", "természeti népek" gondolkodásában, értékrendjében még ma is első helyen áll az ősök ismerete, tisztelete. Közép-Ázsia türk eredetű, közeli-távoli rokonaink, - hogy csak egy példát említsek, - ennyi hány esztendő fiai kérdésére legkevesebb hét felmenőjük nevét sorolják el büszkén és hibátlanul. Nem ritka, hogy ezer esztendőre visszamenőleg is elsorolják őseik nevét, nem feledkezve meg közben külön azokról, kik emlékezetes tetteket hajtották végre. Minden valószínűség szerint a mi magyar őseink is hasonlóképpen emlékeztek meg eleikről. Alátámasztja ezt a feltételezést nem kevés okleveles adat, és a néprajzi kutatás ilyen irányú adatgyűjtése. A mai (pénz-és üzleti világba süllyedt) ember ezt a bizonyos tekintetben erőt adó emlékező tehetséget nem tiszteli, nem gyakorolja, semmibe sem veszi. Terjedelmi okokból nem kívánok itt kitérni a családtörténet szerepére a helytörténetben, illetve egy ország, egy nemzet történetében. Az minden esetre nyilvánvaló, hogy a közösség összetartó ereje, az együvé tartozás tudata, egy néphez, nemzethez tartozás érzete az ősök ismerete-tisztelete nélkül tartósan nem maradhat fenn.

Gyomán (is) meglehetősen sok időt szenteltem a település török hódoltság utáni újratelepülésének néprajzi szemléletű kutatására. Adatgyűjtésem során örömmel jegyeztem le jó néhány törzsökös református vallású család Gyomára településének történetét. Gyoma újra megülésének ideje a XVIII. század első harmadára esik. A települő családok több csoportba oszthatók:

- Azok, akik a hódoltság alatt végig itt éltek (hol futottak, hol lappangtak), ők azok, akik a település középkori helyneveit átörökölték.

- Azok, akik hosszabb-rövidebb időre elmentek, de idővel visszajöttek (a szomszédos Túron, Felső-Tisza vidéken, Felvidéken, Biharban húzódtak meg).

- Végül azok, akik az ország északi-keleti vidékeiről telepedtek ide különböző okok miatt, pl. vallásukban üldözöttek voltak.

Feltűnő módon sok olyan család van, akiknek hagyománya nemesi eredetről tud. Bizonyára itt arról van szó, hogy az illető család őse kollektív nemességéből szakadt ki (pl. hajdú, kún, jász-szabadságot élvező településről költöztek el), de van, lehet köztük "személyekben" is nemesi eredetű.

Természetesen Gyomán az első megülők között is volt "valóságos nemes" família, ilyenek voltak; Komádi

Kruchió (azért Komádi, mert a Komádi privilegizált hajdú közösségéből szakadtak ki, s Bihar vármegye nemességüket igazolta), Izsó (kinek eredetéről nincs ismeretem), Gálos (Bars vármegye kismemesi família). Óhatatlanul említeni kell a ragadványneveket is Gyomán. Minden olyan közösségben, ahol egy családnév túlságosan "terhelt", azaz sok van belőle, ragadványnévvel különböztetnek meg. Ezek sokféleségére, kialakulására sorozatomban visszatérek. Annyit előre szeretnék bocsátani, hogy három fő csoportba lehet e ragadványneveket sorolni:

1. Anyja leánykori nevével különböztetik meg, pl. Mata Szilágyi, mert egy ősanyjuk Mata-lány volt,

2. földrajzi helynévről különböztetik meg, pl. Ványai Nagy, mert ősük Dévaványáról jött,

3. testi tulajdonságokról, pl. Topa Cseh Gabi, lelki tulajdonságról, pl. Zsinór Erdei, mert "akkurátus ember" volt, foglalkozásáról, pl. Csengettyús Kruchió, mert a vasúti indóháznál egyik ősük indította a vonatot csengettyűvel, Tucat Kruchió, mert "ippen tizenkét családja vót".

Az anyakönyvezés is csak a XVIII. század közepe táján szilárdult meg annyira, hogy az illető család neve állandósult, éppenséggel a ragadvány neve lett "hivat-alosítva" pl. Csökmei, eredetileg Csökmei Nagy, mert az ősük - Nagy nevű - Csökmőről jött által Gyomára.

Talán nem neheztel a kedves olvasó, ha az első hagyomány éppen a magam családjáról szól. A Cs. Szabó név "CS."-je "Csösz"-t jelent, mert őseim a Mirhóháton lévő gabonásvermeket őrizték s a hajdani - filoxerától elpusztult - Csepűskerti szőlőben is kertcsöszök voltak, puskával, "lúháton". Három ága volt a familiának: György, Gergely, Ferenc. György családja a Csepűskertben is lakott, Gergely "gazda" família volt, a Ferenc ág halászattal foglalkozott. Mindhárom ágon jellemző foglalkozások voltak ezek és a keresztnévek is sokáig nem változtak; György, Gergely, Ferenc, János, István, Imre, (később József). A hagyomány szerint a Rákóczi szabadságharc idején "valamit csináltak, valami vót a fülük megett, mert Gömör vármegyéből el kellett jönni, ahun nemesi család vót, s Galóczi vót a nevük. Nyereg alatt jöttek (azaz bujdosva!) által a Tiszán csónakkal egy apa meg két fia, osztán elébb Túron állapodtak meg, majd által mentek Kevibe, oszt mindkét helyen lúhátas-puskáskertcsöszök voltak, Keviből oszt által jöttek Gyomára."

Az egyik Szilágyi család Érköbölkútról jött el s őket Köbölkúti Szilágyinak írták az anyakönyvba, s mint Szilágyi Ferenc professzor úr mesélte, magyapja szerint úgy jöttek el, ..."hogy ígve hagyták a mícset...", vagyis szöktek.

Cs. SZABÓ ISTVÁN

# A gyakorlati életre nevelés alsó fokon

## I. rész. Tessedik Sámuel

A 18. század mezőgazdaságát kezdetleges talajművelés, külterjes állattenyésztés, rabló legelőgazdálkodás, fejletlen mezőgazdasági eszközök, fejletlen agrotechnika jellemezte. Az Alföld lakosságának életszínvonala igen alacsony fokon állt. Rosszak voltak a lakásviszonyok is s ehhez járult a gyenge táplálkozás. Mai szemmel nézve, bizony embertelen életkörülmények között tengették életüket.

Ebben az időben került Szarvasra Tessedik Sámuel, aki élete folyamán azon fáradozott, hogy javítson a lakosság sanyarú helyzetén, hogy tanításaival kiemelje a népet a tudatlanságból.

Tessedik Sámuel 1742-ben született Albertiben (ma Albertirsa). Falujából korán elköltözött a család Békéscsabára, majd az édesapa halála után Pozsonyba került. Ekkor 7 éves volt. Tanulmányait Magyarországon és Németországban végezte. 1764-ben, mint evangélikus lelkész Szarvason telepedett le. Hazai és külföldi utazásai során volt módja arra, hogy összehasonlítsa hazánk gazdaságát, kulturális helyzetét más országokéval. Ekkor ébredt rá elmaradottságunkra.

Miután hamar elvesztette szüleit, a megváltozott családi helyzete is hozzájárult, hogy nyílt szemmel járjon a világban. Munkásságában egyre nagyobb szerepet töltött be az az igyekezete, hogy javítson a parasztság elmaradottságán. Ezért munkásságának fő célja: a mezőgazdaság és kertészet felendítése volt. Kísérletei során ért kudarcok, buktatók nem kedvetlenítették el. Állításainak helyességét végül sikerült a gyakorlatban bizonyítania. Tessedik Sámuel egy pár évtized alatt híres ember lett. Külföldi szakemberek, tudósok, sőt uralkodók ismerték meg és dicséretekkel, dicsőre oklevelekkel, kitüntetésekkel halmozták el.

A természettől mostohán hagyott, növénytermesztésre alkalmatlan, mérszben szegény szikes talajok megjavítására olyan módszert talált fel, mely máig felülmúlhatatlan. A mérszben gazdag sárgaföldet a szikes talajra terítette. Talajműveléssel keveredett a két réteg s így a föld növénytermesztésre alkalmassá vált. Ugyanakkor növekedett a felső hasznos talajréteg. Sokan felgyeltek e nagy horderejű felfedezésre külföldön is, és sokan keresték fel otthonában. Mind szélesebb körben terjedt a módszer, elsősorban a szomszédos településeken, majd távolabbi szikes területeken is. (pl. Gyoma-, Mezőtúr-, Békésszentandrás-, Szeghalom térségében.)

A rét, a legelő művelése, takarmánynövények termesztése terén úttörő munkát végzett. Bécsből hozatott lucerna magot, és elterjesztette a lucerna, majd a lóhere termesztését. Lelkészi kertjében felgyelt egy akácfa, - melyet ő ültetett, - hogy igen jól bírja a szárazságot. Az igen szélsőséges, és ugyankkor száraz éghajlatú Alföld részére olyan fát biztosított, amely enyhíteni tudta az Alföld fahiányát. Fájának keménysége, szilárdsága pedig igen alkalmas szerszámfa, lovas kocs, göré készítésére. Az első világháború után, erdeink elvesztésével indult meg egy országos fásítási program. Dűlő utak két oldalán akácfaakat ültettek, és kis akácos erdőket is létesítettek.

Munkálkodása során rájött arra, hogy az idősebbek nehezen



nevelhetők. Így az ifjúság felé fordult. Az akkori korabeli iskolában elképzeléseit, célkitűzéseit megvalósítani nem tudta volna, ezért hosszas töprengés után 1780-ban egy iskolát alapított, amelynek jellegénél fogva a Gyakorlati Gazdasági és Ipariskola nevet adta. Az első időkben az oktatást, nevelést maga végezte, később megfelelő munkatársakra találva együtt végezték.

A tanítás munkáltató jellegű volt. A feladatokot a tanulók önállóan oldották meg, különösen jellemző ez a gazdasági vonatkozásokra. A nevelők feladata az irányítás, majd az ellenőrzés volt. A gyakorlati munkát többnyire a szabadban végezték, oly sorrendben, ahogy azt az időjárás, a tanulók fizikai képességei, és hajlamai megengedték. A tanulókat megtanították a nemesebb gyümölcsstermesztésre, a magról való vadonc nevelésre, oltásra.

A tanulók nagy kedvvel végezték a feladatokat: szántóföldi, kerti munkákat, vetéstől a betakarításig, de megtanulhatták a kosárfonást, gyapjúfonást, stb.

Iskolájának egy évtizedes fennállása alatt csaknem ezer tanulója volt. A régi iskolaépület kicsinek bizonyult, ezért további új épületet építettek, mely máig múzeumként működik. Az építés költségeit csaknem teljesen a rendelkezésére bocsátott földek jövedelméből fedezte. Munkáját olyannyira elismerték, hogy megbízták a Békés megyei evangélikus iskolák feletti felügyelettel. Az elért eredmények népszerűvé tették az országban. Nem csoda hát, hogy népszerűsége a kortársak irigységét vonta magára. Az illetékes hatóságoktól már nem kapta meg a kellő anyagi támogatást, s ezért 1806-ban iskoláját be kellett zárni. Azonban, élete végéig nagy akarással tevékenykedett, eszményeinek megvalósítását egy percre sem adta fel. 1820-ban életének 78. évében hunyt el. Nevét örökre beírta a nemzet hű fiainak szívébe. Tessedik Sámuel volt az első, aki felismerte, hogy alsó fokon nemcsak elméleti ismereteket kell tanítani, hanem a tanulókat a gyakorlati élet sokoldalúságával, annak minden csínjával, nehézségével fel kell ruházni, hogy az élet bármely területén feltalálják magukat, és helyt tudjanak állni.

HUNYA ALAJOS



*"Méretes lábbeli készítést  
mérsékelt felárral vállalunk."*

**35-től 42-es méretig.**

**SEURO MODELL BT.**

**Fő út 57. (Volt Napkeleti vendéglő helyén)**

**Telefon: 06-66-386-800**

## ORVOSI TANÁCSOK

### Szembetegségek megelőzése



Ha vásárolunk egy használati eszközt, igyekszünk a n u l m a - nyozni szerkezetét, működését, biztosítani az optimális üze-

meletetési feltételeket, szervizeltetjük, hogy megelőzzük a meghibásodást. A legkisebb hiba észlelésekor szakemberhez visszük.

Miért nem cselekszünk így a világ legbonyolultabb, legdrágább eszközeivel: testünkkel?

Égészségünk megőrzésével, a betegségek megelőzésével olcsóbban, hatékonyabban tudjuk biztosítani magunk számára a hosszú, minőségi életet - érdemes mindent megtennünk ennek érdekében!

Vizualitásra alapozott világunkban rendkívül fontos a lehető legjobb látás biztosítása, életünk végéig. Ez a csecsemőkortól tartó folyamatos szűrővizsgálatokkal, a kikerülhetetlen, többnyire öröklött szembetegségek gondozásával lehetséges.

A megfelelő időben, kisedekortól kezelt kancsalsággal megelőzhető a kancsal szem tompalátása, amely az embert egész életében hátrányosan befolyásolja pályaválasztásában, életvitelében. A kancsalság oka az esetek nagy részében a távollátás, amely szemüveg viselése nélkül felnőttkorban hozzájárulhat a zöldhályog kialakulásához is. A nem javított szemhibák miatti rossz látás, fáradékonyságot, fejfájást, a gyermekek, felnőttek teljesítményének csökkenését eredményezheti.

Felnőtt korban a legalább két évente

végzett szemészeti szűrővizsgálattal időben felfedésre kerül a kezdődő szürkehályog, amely még észrevehető látásromlást sem okoz, és megfelelő kezeléssel megállítható.

Ugyanakkor felismerésre kerül a lappangó, panaszt nem okozó zöldhályog, amely állandó gondozás mellett ma már évtizedeken keresztül sem vezet a látás megromlásához.

Mivel a szervezetben minden összefügg egymással, szemészeti szempontból rendkívül fontos a szervezet egészének, vagy más szerveknek megbetegedéseinek kezelése, gondozása.

Elsőrendű fontossággal bír ebből a szempontból is a cukorbetegség és a magas vérnyomás, amely érrendszeri károsító hatásánál fogva veszélyezteti is a szemet.

A szemfenék vizsgálattal az erek állapota látható, a betegség követhető, jobb gyógyszerelésre ad lehetőséget a gondozó háziorvossal.

De nem elhanyagolható fontosságú egyéb; fül-orr-gégészeti, fogászati, reumatológiai, urológiai, nőgyógyászati, stb. betegségek kezeltetése, mellyel súlyos, sokszor a látás elvesztéséhez vezető szemgyulladások, egyéb szemészeti megbetegedések előzhetők meg.

Mivel szemünk a történések felé fordul, igen gyakoriak a szemsérülések, sokszor a látás szempontjából végzetes kimenetellel. Amikor csak lehetséges, viseljünk védőszemüveget, legyünk óvatosak, körültekintők.

Hogy életünk végéig láthassuk szeretteinket, a gyönyörű természetet, a csodálatos emberi alkotásokat - gondoskodjunk szemünk világágról, előzzük meg a bajt.

Dr. GEDEI MARGIT

## A KERTBARÁT KÖR ÜZENI...



Múlt havi írásomat azzal kezdtem, hogy milyen öröndetes a kertészkedő ember számára a kellemes, jó idő, mert folyamatosan lehet tevékenykedni a szántóföldeken, a kertekben. Sajnos az idő megtréfált bennünket, mert félre fordult, és az is előfordulhat, ha hosszantartó lesz, hogy komolyabb károkat okoz a gyümölcsösökben. Sajnos a barack már lefagyott. Bizony a parasztember, a kertészkedő ember mindig ki van téve a természet viszontagságainak. Egyet azonban meg kell tanulnunk, hogy a talajt meg kell művelnünk, és vetni kell, a gyümölcsfát gondozni kell, még akkor is, ha a termést csak jövőre remélhetjük. Az elmaradt veteményezést még pótolhatjuk.

A virágmagokat is érdemes még vetnünk, hiszen a virágok környezetünket díszítik. Az elhanyagolt kertek gazdái még mindig nem késtek el a munka pótlásával, ne fertőzzük a szomszéd kertjét a gyomnövények terméseivel! A gyümölcsfák permetezéséről szóltunk már, de azok folyamatos permetezése még nem késő! Főleg alma-, körtefáinkat piros bimbós állapotban a varosodás ellen, a meggyfákat pedig monília ellen, de minden gyümölcsfát érdemes virágzás előtt és virágzás után megpermetezni, hogy egészséges és jól tárolható gyümölcsöket szüretelhesünk. Tegyük ezt annak érdekében is, hogy szebb kerlünk, udvarunk, utcánk, városunk legyen!

Valuska Lajos  
Kertbarát Kör elnöke

### TOTÁL VEGYESÁRUK

#### ÜZLETHÁZA

#### ÁRUAJÁNLATA:

(Endrődi u. I. Háztartási Bolt)

Tel: 386-637, vagy 06-20-254-663

Étolaj 1 literes 207.-Ft/db

Étolaj kimért 182.-Ft/l

Hagyma 120.-Ft/kg

Étkezési burgonya 55.-Ft/kg

Hétizű kisüsti, hunyai főzésű pálinka

650.-Ft/l

Hipó kimért 20.-Ft/l

Vetőmag kukorica Középpértékűek,

fémzároltak:

Dekalb 524-es 335.-Ft/kg

Dekalb 241-es 230.-Ft/kg

DK-045 190.-Ft/kg



Garancia! Minőség!

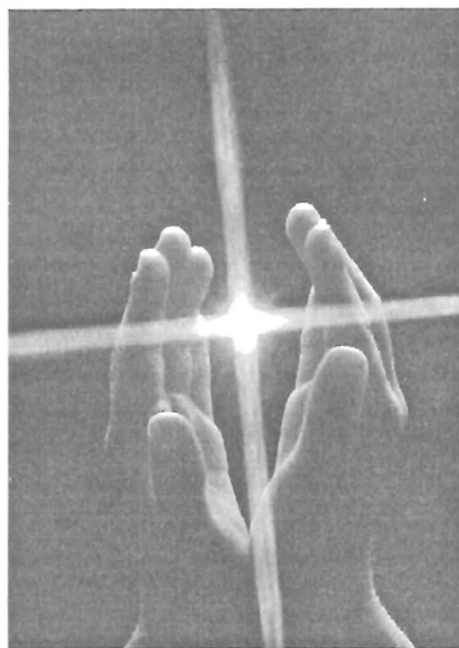
Kedvező ár!

Gellai Cipő

GYOMAENDRŐD, Fő út 140/2

Tel.: 06-66-283-359

## AKIK ÖRÖKRE ELTÁVOZTAK TÓLÜNK



*„Nem mitnek el ők, kik szívünkben éltek:  
Hiába szállnak annyak, álmok, évek.  
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,  
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

*(Juhász Gyula)*

BAKOS GYULÁNÉ UHRIN ILONA, február 12-én hosszas betegség után hunyt el 68 éves korában. Endrődön február 20-án temették el. Gyászolják: férje, 2 gyermeke, 5 unokája, és 2 dédunokája, rokonai és ismerősei.

Öz. CZIKELY IMRÉNÉ 80 éves korában rövid

szenvedés után március 4-én halt meg, aki lakott a Tanács u.14-ben. Gyászolják: 2 gyermeke, 2 unokája, rokonai és barátai.

DÉKÁNY ALBERT, volt Semmelweis u.12.sz. alatti lakos, 68 éves korában tragikus hirtelenséggel huny el február 28-án, temették Gyomán március 4-én. Gyászolják: 2 gyermeke, 2 unokája, valamint barátai.

Öz. DRAVUCZ MIHÁLYNÉ BARÁT ESZTER, a Körgát u.6-ban lakott, 91 évesen érte a halál rövid szenvedés után február 27-én. Március 2-án Gyomán temették el.

GUGOLYA JÁNOS, 70 éves volt, Kazinczy u.3-ban lakott, hosszas betegség után március 11-én hunyt el. Temetése március 13-án volt. Gyászolják: felesége, 3 gyermeke, 3 unokája, valamint rokonai, barátai és ismerősei.

HEGEDŰS MÁTÉ, aki a Gorkij u. 16-ban lakott, hosszas betegség után 82 éves korában érte a halál február 28-án. Március 3-án helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: felesége, 2 gyermeke, menyei 3 unokája és 2 dédunokája, rokonai és ismerősei.

IZSÓ SÁNDOR 61 évesen hosszas szenvedés után hunyt el március 9-én, aki lakott Attila u.38.-ban. Gyomán temették március 17-én. Gyászolják: 2 gyermeke, 5 unokája valamint rokonai és barátai.

Öz. JUHÁSZ DEZSÖNÉ, Árpád u. 2. sz. alatt lakott, rövid szenvedés után, 85 éves korában március 6-án adta vissza lelkét a teremtőjének. Temetése március 16-án volt Gyomán. Gyászolják: gyermeke, 2 unokája, 4 dédunokája, rokonai és ismerősei.

KOVÁCS MIHÁLYNÉ, VASZKÓ MÁRIA február 16-án hosszas szenvedés után elhalt 53 éves korában. Endrődön temették el február 20-án. Gyászolják: gyermeke, 2 unokája, rokonai.

Öz. NAGY IMRÉNÉ, KATONA MARGIT 86 éves korában hosszas betegség után tért meg teremtőjéhez március 7-én, Endrődön helyezték örök nyugalomra március 12-én. Gyászolják: 2 gyermeke, 5 unokája, valamint rokonai és barátai. PELYVA JENŐ 71 évesen hunyt el, aki lakott Fő út 13-ban, március 11-én rövid szenvedés után, Gyomán temették március 14-én. Gyászolják: felesége, 2 gyermeke, 3 unokája és rokonai.

Öz. ROJIK MÁTYÁSNE, TÍMÁR MARGIT lakott a Dobi u. 3. sz. alatt, rövid betegség után 82 éves korában hunyt el március 14-én. Endrődön március 18-án temették. Gyászolják: 4 gyermeke, 7 unokája, 4 dédunokája, rokonai és barátai.

SIMON SÁNDOR, 77 évesen hosszas betegség után március 6-án hunyt el, aki lakott a Hársfa u.29-ben. Gyomán temették március 12-én. Rokonai és barátai búcsúztatták.

SZATMARI LAJOSNÉ, aki lakott a Mező Imre u.2. sz. alatt, 60 éves korában tragikus hirtelenséggel halt meg március 17-én. Túrkevéren temették el. Gyászolják: férje, lánya, veje és unokája.

TÍMÁR GÁSPÁR a Petőfi u. 56-ban lakott, meghalt váratlanul február 24-én, temették február 27-én. Gyászolják: felesége, 4 gyermeke, 9 unokája, rokonai és barátai.

Öz. TURCSÁNYI MIKLÓSNÉ 76 éves korában tragikus hirtelenséggel március 3-án hunyt el, lakott a Sugár u. 20/1. sz. alatt Endrődön, március 7-én helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: 2 gyermeke, 2 unokája, 2 dédunokája, rokonai és barátai.

VARJÚ JÓZSEFNÉ, DINYA MARGIT 44 évesen, rövid szenvedés után visszatért teremtőjéhez március 11-én. Endrődön március 17-én helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett. Gyászolják: férje, testvére, rokonai, barátai.

**Békesség haló poraikon, fogadják be őket az Úr az ő országába. Az örök világosság ragyogjon felettük.**

## JÁTSZÓTÉR AVATÁS A KOSSUTH TÉREN

Az 1848-as szabadságharc 150 éves évfordulójának ünnepén átadásra került az endrődi településen egy gyermek játszótér. Az ünnepélyes átadáson megjelentek az Országos és megyei Cigány Önkormányzatok, képviselői, Rostás László, Kókény Kálmán, Lukács Mihály, és Pusztai József, városunk polgármestere, több vidékről meghívott vendég, és a környék lakói.

Eljtek a legilletékesebbek is, akikért mindez történt, a környéken lakó csillogó szemű szép kis cigány gyermekek Mindenki az alkalomhoz illő ünnepélyes öltözetben volt, de sajnos az időjárás nagyon mostoha volt az ünneplőkhöz. Téli hideg köszöntött ránk március 15.-én reggel, de ez sem hűtötte le az ünneplőket. Kedves színlíttjai voltak az ünnepségnak a szavaltatok, dalok, amit az iskolás gyerekek előadásában hallhattunk.

Megkérdeztük Dági Jánost, aki a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke, hogy kinek volt az ötlete a játszótér építése. Megtudtuk, hogy a kisebbségi Önkormányzat képviselőiben már régen megfogalmazódott a gondolat, de csak most válhatott valóra. Közel 4 éves takarékos gazdálkodásukkal, valamint más pénzügyi és természetbeni segítséggel tudták megvalósítani a közel fél milliós beruházást. Köszönet akik segítettek: Timár Vince vállalkozó, Timár János vállalkozó, a Rác Kft, Dambater Kft, ifj. Dági János vállalkozó, ifj. Tötka Sándor vállalkozó, a Cuti Bt, Gubucz József igazgató, id. Rác Imre Cigány Önkormányzat, és a helyi Polgármesteri Hivatal. Hosszú lenne felsorolni azok nevét, hiszen 23-an voltak, akik szabadidejükből áldoztak a játszótér megépítésért, név nélkül köszönet azoknak, akiket illet.

"Mérőldkő a mai esemény a helyi cigányság életében, - mondotta Dági János, - hiszen, a gyermekeinknek esélyegyenlőséget kell adni, már a nevelés kezdetén, kis gyermekkorban. Ugy gondoljuk, hogy tovább fogjuk bővíteni a játszótérrel, és körbe padokat fogunk még telepíteni, és fákat, hogy a szülők kényelmesen felügyelhessék játszó gyermekeiket, és megtaníthatják őket az együttélés legfontosabb normáira." Ismertette még a közeljövőbeni terveiket, mely szerint nyári tábor szerveznek a gyerekeknek, és részt kívánnak venni a sport és kulturális versenyeken.

A mai ünnephez méltó gondolatokkal folytattuk a beszélgetést, amelynek során elmondta a cigányok elnöke, hogy azért dolgozik, hogy a cigányok és nem cigányok fogadják el egymást, és számíthatssanak egymásra. Előbb - utóbb szeretné megtalálni azt az utódot, akinek szépen folyamatosan át tudná adni a megszerzett tapasztalatait, mert nem vesztet el az a sok munka, amit ő negyed magával a kisebbségi és a városi önkormányzatban végeznek. Elmondta még, hogy jó lenne munkájukhoz egy állandó öncillő helység, ahová rendszeresen be tudnának járni, hogy apró-cseprő ügyeiket és a fontos gyűléseiket is meg tudnák tartani. Mindnyájunk nevében gratulálunk a ma megvalósult álomhoz, mert való igaz, hogy biztosítani kell az esélyegyenlőséget a kisebbségnek, de elni is kell vele! Ez mindnyájunk közös érdeke. A gyermekek a metsző hideg ellenére nagy örömmel vették birtokba a számukra készült játszóbirtokot.



Amikor a táltoskecske lepottyantotta a hátáról Jóskát, úgy szétpattant a kétkedése, hogy valóban tündérországba pottyant, mint a szapanbuborék.

Az első, akit megpillantott, a pajkos manó volt. Nem is lehet más. Akkor bújhatott elő valamelyik üreglyukból, mert csupa maszat volt. Az egyik cipőjéből hiányzott a fűző, kócos hajába tüskés bogáncsgombócok ragadtak. Mókás kis manó volt.

- Leestél a kecskéről? - kérdezte részvétellel, és vágatva nyargalt közelebb hajlós vesszőlován. - Megütötted magad?

Jóska ugyan szepegett egy kicsit, mert igazi manókkal eddig még sosem találkozott, de azért járt ő annyit a mesékben, hogy össze ne terelte volna azon nyomban szétfutott bátorságát.

- Már nem is fáj! - mondta önérzetesen, de azért kicsit elhúzta a száját, mikor megtapogatta hátul a nadrágját.

- Egy ilyen kecskére nem is szeretnék felülni! - mondta fitymálóan a manó, de Jóska haragosan toppantott.

- Az nem is kecske volt, tudd meg, hanem táltos! Egy igazi táltos!

- Azt csak kitaláltad! - mondta fölényesen a manó - Táltoskecske nincs is. De nem baj! - vont a vállát a manó. - Gyere, vágok neked is fűzfalovat, és játszunk löversenyt! - aztán gondolt egyet, és a saját lovát adta oda Jóskának. - Majd az enyém lesz az új! - magyarázta fontoskodva, - hogy te addig se gyere gyalog.

A vesszőlovak a Fűrgepatak partján termettek, és aki vesszőt akart vágni, megtehetette bátran a földről is, bezzeg a manónak egy sem volt inyére a bokrok aljából. Kiválasztotta a legmagasabb legöregebb fűzfát és szempillantás alatt a hegyében termett. Gyors volt az útja

# Mária néni meséi

## Jóska Makkosországban II. rész

fölfelé, de még gyorsabb lefelé! Reccsent egyet az ág, és zsupsz, a pajkos manó máris ott csücsült a patak vizében. Hanem nadrágjának egyik szára odafönt maradt. Úgy lebegett a legmagasabb ágon, mint egy otffelejtt szélzsák. De Jóska felmászott érte.

- Ó te haszontalan rosszcson! - pörölt egy kis tündér csengettyüs hangjával, - és aki nem járatos a mesékben, akár legelésző libának is nézhetne volna. - Hogy állhatsz így a nagymama elé? Nem elég szegénynek az a nagy bánat, hogy hamarosan úgy is utazol haza, mert elkezdődik az iskola. Még te is szomorítottod?

Puff neki! Jóska, aki már kezdte feltalálni magát a tündérek földjén, most egyszeriben úgy érezte, hogy beborult körülötte a világ!

- Hát nálatok is van iskola? - hüppögte sírosra vált hangon - No, hiszen érdemes volt akkor világgá szaladnom! Hiszen Meseország is csak olyan, akár a mi falunk! S itt még azt sem tudom, látom-e még vagy sem nagymamát! Jaj csak ki ne sírná a két szemét utánam!

Bizony, aki sírt, az most Jóska volt. Úgy záporozott a könnye, hogy tán el sem állt volna soha, ha meg nem dördül feje felett egy hatalmas hang:

- Hát te mért itatod az egereket, kisfiam?

Jóska amint felpillantott, úgy elcsodálkozott, hogy sírni is elfelejtett. Egy igen-igen hosszúra nőtt bácsit látott maga előtt, és tüstént tudta, hogy az csak az óriás lehet. De nem gonosz óriás, nagyon is jóságos. Olyan a mosolygása, hogy szinte melegít.

- Ugye óriás bácsi, te hazaviszel innen? - kérdezte reménykedve - hiszen át tudod te lépni még az Óperenciást is. - Hát te engem óriásnak nézel? - nevetett a bácsi. - Hiszen hosszúra nőttem, az igaz, sok

eső járt felém kislegény koromban, no de, hogy óriás lennék, az egy kicsit túlzás, nem gondolod?

- Összebeszél ez mindent! - legyintett fölényesen a manó,

- Hogy a kecske táltos, meg, hogy Meseország olyan, mint az ő falujuk, mert náluk is van iskola. Te érted ezt nagyapa?

- Azt hiszem, már igen. - Fordította maga felé Jóska könnyes arcát. - Mondd csak, nem a Horváték unokája vagy te? A kis Jóska gyerek, akit elragadott a kecske?

- Csak itt ne hagyott volna! - sóhajtott keserveset a kis szeplős legényke. - Most aztán hogy találok haza?

- Egyet se búsulj! - vigasztalta a bácsi - Inkább fordulj hátra, s nézd meg, ki jön ott!

- Nagymama! - kiáltotta sírósboldogan Jóska, és úgy nekiiramodott, hogy még köszönni is elfelejtett.

Nem is termett még egyetlen mesében sem olyan táltos, akinek a hátán még egyszer világgá repülne, s odahagyná a nagymama két ölelő karját. Hisz olyan jó dolog megszimulni benne.

Kedves gyerekek!

A következő újságban folytatom a mesét.

### Elaludt a nagymamikám

*Elaludt a nagymamikám*

*Itt, az öreg széken.*

*Ne dorombolj cirnos cica!*

*Maradj csöndben szépen!*

*Megsúgjam, hogy mit álmodik?*

*Meséket, meg verset.*

*Elmondja majd neked is, ha*

*Vársz egy néhány percet.*

*Csak az a baj, hogy nincs rajta*

*Szemüveg, és hátha*

*Anélkül a meséket s az*

*Álmodat se látja.*

*Gyere cirnos! Odatesszük*

*Az orrára szépen!*

*Hadd álmodjon nagymamikám*

*Itt az öreg széken.*

*A verset és a mesét írta*

*IVÁNYI MÁRIA*

**THERMIX**  
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

✉ 5500 Gyomaendrőd,  
Ipartelep út 3.  
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

**Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk**

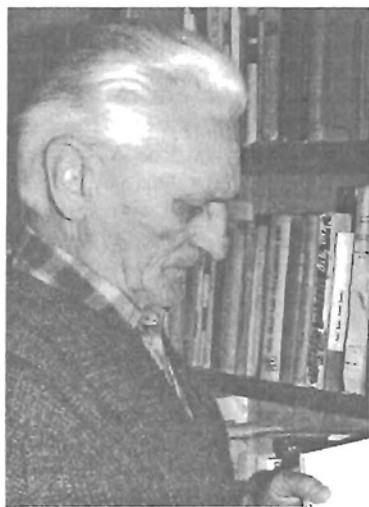
- ☞ Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése - tervezése
- ☞ Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- ☞ Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- ☞ Építőipari anyagkereskedés (fenyő fűrészáru, Interspan bútorlap szigetelőlemezek, kartonplasztlemez...)
- ☞ Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)
- ☞ Burkolólap értékesítés (minta után)

# Irodalmi oldal



## ...A NYELV MINDEN NÉP ELSŐ NAGY KÖLTEMÉNYE...

Emlékezés Gubucz Gáspárra, a hunyai Parasztszótár megalkotójára



1914. I. 6-án született Endrődön. Az anyja Iványi-lány volt, Iványi Julianna. Nyolc gyereket szült, és alig negyven évesen meghalt, itthagya férjét, Gubucz Istvánt a nyolc gyerekkel. Az apa sohasem nősült meg, egyedül nevelte fel a nyolc gyereket.

Gubucz István nagyon intelligens parasztember volt. Mindegyik fiának szakmát adott a kezébe - a lányoknak nem, akkoriban ilyen szokás volt. Úgyhogy István géplakatos lett, Imre ács lett, József pék, Gáspár

kereskedő, Jenő pedig kerégyártó. A lányok: Irma, Margit, Gizella.

Gáspár a háború előtt a Domszög mellett nyitott kereskedést, majd jött a háború, ahonnan ugyancsak kivette a részét: 1949-ben jött haza. Azután Dunakömlődön dolgozott, majd Budapesten, Bodajkon, azután ismét Pesten. 1954-55-től elkezdtek a téeszek fejlődni. Akkor hívták haza Hunyára a téesz irodába könyvelőnek. Haza is jött az egész családjával. Elkezdtek építkezni, fel is építettek egy szép házat a Rákóczi utcában, a gyerekek, Zsuzsi és Kati, iskolába jártak Szmola Ernőhöz, Zádori Illéshez. Ott lakott a család 15 évig. Nagyon jó volt a téesz, nagyon szép évek voltak. Gáspár imádta a faluját, Hunyát, mindene volt az a kis falu, nagyon szerette. Mindig mondogatta, hogy munkalehetőséget kellene adni a fiataloknak, hogy ne menjenek el. Valamilyen élelmiszerfeldolgozó üzembről, vagy kertészetről álmodozott. De semmi nem változott. Úgyhogy amikor a gyerekek elkerültek, a szülők is jöttek utánuk, beköltözött a család Békéscsabára.

Békéscsabán aztán elkezdett dolgozni: összeírta, betűrendbe szedte és legépelte az összes, több tízezer Endrődön, ill. Hunyán használatos szót, tájszót. A munkának "Parasztszótár" elnevezést adta. Már azelőtt is foglalkozott irodalommal. Részt vett az 1943-as szárszói találkozón, ő akkor könyvkereskedéssel foglalkozott. De nem árult akármilyen könyveket, csak olyat, ami maga is értékesnek tartott. Bejárt a Püski-féle Szerb utcai könyvesboltba, ahol a népi írók megjelentek. Rengeteget olvasott, főleg szociográfiákat. Sok író barátja volt.

Gubucz Gáspár hamar rájött, hogy az endrődi beszédstílus irodalmilag is megállja a helyét, tudta, hogy ez egy értékes nyelvjárás. Közel negyedszáz évig készülődött a munkára, gyűjtögette a sok-tízezer szót. Majd kb. 6-7 évig, akkor már nyugdíjasan, szinte állandóan ezen a munkán dolgozott. Senki nem kérte erre, senki nem fizetett ezért neki, valójában nem is sokan tudtak a hatalmas munkáról. A leghalványabb remény sem volt arra, hogy ha elkészül a szótár, talán valahogy valahol

ki lehetne adni. Gubucz Gáspár mégis dolgozott, be is fejezte a munkát.

- Milyen iskolai képzettsége volt Gáspár bácsinak? - kérdeztem a feleségétől.

- Hat elemije, majd később elvégezte a hetediket és a nyolcadikat.

Ezen nagyon meglepődöm, mert a munka, amit a kezemben tartok, szakmailag is igen magas szintű, egyetemi végzettséggel is becsületére válna bárkinek.

- Mi motiválta őt ebben a munkában?

- Szerette az endrődi és a hunyai népet. Mindig azt mondogatta, hogy nem baj, ha nem jelenik meg, ő a gyerekeinek csinálja ezt, és esetleg valaki érdeklődik, annak. Hogy maradjanak meg ezek a régies szavak legalább leírva. Mert a fiatalok elköltöznek, nem használják ezeket a gyönyörű szavakat, közmondásokat, és végül elkopik ez a csodálatos nyelvjárás. Nem tudom, van-e még valaki, aki így ragaszkodik a szülőfalujához... nem hiszem - mondja a felesége lassan. - Innen Csabáról is egyszer csak meggondolta magát, és hazament, két napig otthon volt, akkor megnyugodott. Haza kellett mennie, szabályos honvágya volt.

Gubucz Gáspár közel négyezer (!) Hunyán használatos szólást és közmondást is összegyűjtött. A legépelte anyag egy példányával megtisztelte a Honismereti Egyesületet. Mi összehasonlítottuk a magyar szólás- és közmondás gyűjteménnyel (O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások). Jöcskán találtunk olyanokat a Gubucz Gáspár-anyagban, amelyeket ez a magyar szólásgyűjtemény nem ismer, tehát joggal feltételezhető, hogy azokat az endrődi és hunyai parasztemberek "találtak ki" élettapasztalataik sűrítőmennyeként. Jó lenne nem elveszni hagyni.

Az alábbiakban ezekből a feltehetően itt született közmondásokból közlünk néhányat:

- Egy abroszba kötötte őket a falu szája.
- Munkára szegődik a béres, nem a gazda udvarlására.
- Ostoba gazda, ki lelkes bérest keres.
- Bottal szabtak rá inget.
- Rossz bor az, amit már a vasutas se iszik meg hitelbe.
- Ahol sokan lopnak, erény lesz a bűnből.
- Bűz után menj, urat találsz.
- Vasárnap cifra, hétköznap lusta.
- Elég egy sütetből egy cipő.
- Előbb cipő, aztán cipő.
- Kendezve is lehet csepülni, tetuzva is lehet becsülni.
- Bocskorhoz, csizmához egyformán ragad a sár.
- Csókkal sose maradj adós!
- Aki sok vendéget traktál csütörtökön, sovány lesz péntekje.
- Száz csősz se tud megőrizni egy asszonyt.
- Aki adjonistént mondott, nem szabad útját állni.
- Savólevesér még a koldus se alászkodik meg.
- Az anyai pofont simogatássá szelidíti az idő.
- Jó kapaszkodó az apai kéz.
- Fent hajazzák az asztagot, de letről dirigálják.
- Elviseljük a bajt, mint az ecsegfalviak az esőt.
- Ha békéltél, sérelmet felejtél.
- Akkora fülei vannak, mint a Dinyáék derelyéje.
- Rostáld a sokat dicsérő szavat.
- Két vén disznó marakodik, két kismalac összeszokik.
- Nem kell a dolognak nekidőlni, se nekifeküdni, csak takarosan végezni.
- Szónak, késnek az élével óvatosan bánj.
- Lemondták, mint a keviék az esőt.
- Jólesett neki az evés, mint ártán kutyának a vajjalja.
- Nagy asztag mellett sok tyúk elkapirgál.
- Pergelt leves, ha hús nincs, vizet iszunk, ha bor nincs.
- Unja, mint Szent Péter a kapuskodást.
- A rongyos lop, a nadrágos sikkaszt, a cilinderes panamázik.
- Hogyha a lány szaladi,

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

minden dolga maradi.

- Vezetőjét szava hitelén méri a közösség.
- A tehén tőgye is formálódik a markolászástól.
- Szétnéz, mint Vak Bula Orosházán.
- Válogat, mint Kopasz Ugrin a bontófűsűben. (Ez utóbbi ugyan nem Gáspár bácsi anyagából való, de lehetetlenség nem leírni egy ilyen Vak Bula szólás után.)

Részletek Gubucz Gáspár Parasztfilozófia c. írásának előszavából:

"...Mennyi föld- jószág- és családszeretetnek kellett lobogni a parasztban ahhoz, hogy kicsinyke függetlenségéért eltűrje, elviselje mindazt a nyúzást, gúnyt és lenézést, amiben része volt..."

És milyen gerincnek, hogy ezt elbírja!

Etetni, itatni, módban tartani nagy és kiskirályokat, katonák és szolgák hadseregét, a maga gyámolítására szoruló öregei és gyermekei mellett! Hány embert tartott el a földre hullajtott verejtékével? És hány semmittevő, haszontalan?

És mit kapott cserébe?

Olyannyira utolsó rangot a társadalomban, hogy nevével egymást sértegetve az urak, röhécseltek rajtuk a kabarézók... Egyszóval sáros, mocskos lábát, lábbelijét, bárki, bármikor, bármilyen mértékben beletörölhetette a parasztba - büntetlenül!

A magyar parasztság történelmét lapozva három jelentős szakaszt találunk: Werbőczy Tripartiumát, amely a parasztság teljes jogfosztottságát... törvénybe iktatta, a második a két világháború közti népi megmozdulás, amely méltó helyére próbálta tenni a paraszti értékeket, a harmadik a Rákosi-Kádár-akció, amely kihúzta a lábuk alól a földet, s tette őket földönfutóvá...

Az eredmény megdöbbentő: a földjétől, létbiztonságától, hagyományától, erkölcsétől, közösségétől megfosztott paraszti nép néhány évtized alatt engedelmes, terelhető, szavanincs tömegévé züllött.

Lehet fújni a politikai halleluját!

De mert sok, korábban vívmányként lobogtatott dologról kitűnt, hogy téves, ...megindult valamiféle új út keresése. Vállalkozásra serkentik a parasztságot, több és jobb termelésre, amit tőkés piacokon jól lehetne értékesíteni. Vehet, bérelhet, építhet, parasztkodhat..., csak növelje a nemzeti jövedelmet, csak adozzon...S nyomban előtűsténkednek a...pártok, pártocskák, zászlóvivőként, a parasztság fogadatlanság prókátoraként.

Mókás lehetne ez a nyüzsgés, ha a lényeg nem volna olyan véresen tragikus..."

HORNOKNÉ NÉMETH ESZTER



A „Futóbolond” 4 felvonásos énekes színmű bemutatója Kondorostanyán. (ma: Hunya) Kondoostanya, 1940. VII. hó 19-én. Középen ül Gubucz Gáspár.

## Beszélgetés Dr. Rácz Béla lézerkutatóval



- Arra kérlek, mutatkozz be a Városunk c. újság olvasóinak.

- Rácz Béla vagyok, a szegedi József Attila Tudományegyetem rektor helyettese. Endrődön születtem 1946. március 16-án. Édesapám Rácz István, édesanyám Gyebnár Jusztina. Öregszőlőben laktunk, ott is az utolsó soron, most Szőlőskert utca. Öregszőlőben jártam általános iskolába, az alsó tagozatot még úgy, hogy egyszerre egy helyen tanult az első-második-harmadik-negyedik osztály, vagyis osztatlanul. Ezután Gyomára mentem gimnáziumba, 1964-ben érettségiztem. Érettségi

után azonnal felvettek egyetemre, 1969-ben szereztem Debrecenben okleveles fizikus diplomát.

- Ezután a szegedi egyetemre kerültél kutatói státusba. Hogy sikerült ez?

- Amikor a szegedi JATE kutató csoportja létszámbővítést kapott, megkérdezték a debreceni egyetemet, hogy kit ajánlanak. Csikai professzor engem ajánlott.

- Szegeden mivel foglalkoztál?

- Lézerkutatóval. A lézert 1960-ban találták fel. Ez egy fényforrás, amelynek segítségével felvillanásokat lehet előállítani. A felvillanások hosszát a fény 300.000 km/s sebességéből számítható hosszúságával jelezhetjük. Kezdetben, mi 30 centi lézereket állítottunk elő, később már sikerült századmilliméter hosszúságúakat csinálni. Ez nagy eredmény volt, és a tudomány számára igen fontos, mert az atomfizikában, akár más területeken az elemi folyamatok olyan rövid idő alatt játszódnak le, mint a másodperc milliommód részének milliommód része. Tehát, ha meg akarjuk érteni például azt, hogy egy kémiai reakció során mi történik, akkor ehhez rövid fényimpulzus kell.

- A hétköznapi életben hol alkalmazzák a lézereket?

- Nagyobb áruházaknál, a pénztárnál már sok helyen lézeres vonalkód leolvasó van. A gyógyászatban számos helyen. Ha valaki nem akar szemüveget viselni, annak egy eljárással a szem külső görbületét meg lehet úgy változtatni, hogy plusz-mínusz hat dioptriás korrekciót lehet létrehozni. A műtétetnél is fontos a lézerek alkalmazása, mert a vágás során a lézer gyakorlatilag az erek végét hegeszti, tehát ezután már a test olyan részeit is lehet műteni, ahol eddig a sűrű hajszálerezettség miatt lehetetlen volt. Tudjuk, hogy a nők része azért nem megy mellvizsgálatra, mert félnék az évente ismétlődő röntgensugártól. A lézeres vizsgálattal mindez kíméletesebb lehet. De a számítógép hálózatok, az újabb CD lemezek, a telefon előbb vagy utóbb, ez mind optikai adatátviteli rendszert használ.

(Folytatás a következő oldalon)

### "ÉPFE" - vállalkozó

közületi-, vállalkozói-, magánrendelőknek teljes körű építőipari, szakipari és festő munkákat, azok tervezését, szervezését,

lebonyolítását anyagbeszerzéssel vállalja.

ELLENŐRIZHETŐ REFERENCIÁKKAL RENDELKEZÜNK

BARKAFA részlegünk igényes rendelőknek egyedi, művészi kivitelű faszobrász, faragó munkákat készít.

Mintaterem, iroda: Gyomaendrőd, Blaha L. u. 12/1.

**Vezető: Barta László**

Tel: 06-60-481-041. (06-66-285-659) Fax: 06-66-386-896.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT ÉS KATALÓGUST!

(folytatás az előző oldalról)

- Éveken keresztül dolgoztál a göttingeni Max Planck Intézetnél is.  
- Az úgy kezdődött, hogy egy kollegámmal ketten 1973-ban az egyetem pénzmaradványából kaptunk 14.000 forintot, ezzel a lehetőséggel élve néhány hónap alatt sikerült - egy akkor nagyon irigyelt - lézertípust megcsinálnunk, ez volt a nitrogénlézer. Januárban kezdtük működtetni, májusban már a BNV-n bemutattuk, és ősszel az első példányt már el is adta az intézet. Sokan kezdtek érdeklődni, a göttingeni intézet is, ők is ezzel dolgoztak. Volt nekik egy megoldatlan tudományos problémájuk, a magyar MTA és a göttingeni intézet szerződést kötött, engem kiküldtek, és adtak egy fél évet, hogy oldjam meg, amit kell. A félévből erre nekem ráment három hónap, azután még publikációt is csináltam, az is belefért. Ez aztán jó alap volt a további tárgyalásokra, úgyhogy folytattuk a tudományos együttműködést.

- Mivel magyarázod a sikert?

- Mi magyarok teljesen új munkastílust vittünk oda. A német kutatók, ha kaptak egy feladatot, akkor először katalógust kezdtek lapozgatni, beikszelték, hogy milyen műszerigényük van, aztán vagy sikerült nekik a megoldás, vagy nem. De nekünk itthon mindig kevés pénzből, improvizálva kell dolgozni. Van az embernek néhány drótja, néhány műszere, és ebből kell mindent megoldani. Tehát ha eredményeket akarunk elérni, kreatívnak kell lenni. Ez a munkastílus a német felszereltséggel mindent elsöprő eredménnyel járt, mert az ottani emberekhez viszonyítva hihetetlen sebességű és ötletdús teljesítményt jelentett. Úgyhogy több részletben én összesen négy évet töltöttem Németországban.

- Nem gondoltál a kintmaradásra?

- Én nem, de a gyermekeim, akik két iskolaévet ott töltöttek, a második év után megkérdezték: Miért megyünk haza? Erre én azt mondtam: Mert ott az apám, az anyám, ott születtem, én magyarnak sikerültem.

- Azóta se bántad meg a döntést?

- Nem. Én elég jól megismertem az ottani életet, annak is vannak előnyei is, és hátrányai is. A fejlett országok szeretettel várják az ember munkaerejét és tehetségét mindaddig, amíg fiatal és munkaképes. De ha beteg, vagy öreg lesz, akkor már más a helyzet. Csak nagyon kevesek számára jelent a külföldi munka igazi boldogulást.

- Sokat hallottunk a magyar kutatás magas színvonaláról.

- A tudományos tevékenység nemzetközi összehasonlításában a rendszerváltásig Magyarország lényegesen jobb pozíciót foglalt el, mint amit az ország gazdasági potenciája lehetővé tett volna: a nemzetközi listán az ország a 25.-27. helyen volt. Sajnos a jelenlegi helyzet azt fogja eredményezni, hogy hátrább fogunk csúszni. Mert amíg a szocializmusban presztis-kérdés volt, hogy a tudományra fordítható összeg összemérhető legyen a fejlett országokéval, mostanra az a vélemény, hogy az ország fejlettségének megfelelő összeget kell adni a tudományokra - és bizony, az ország fejlettsége meglehetősen szerény. Egyébként az állam által adott összeg megfelel az EU átlagának, de a fejlett országokban más ipari cégek is támogatják a kutatást. De - mint tudjuk - nálunk a szocialista ipar összeomlásával ez a lehetőség kiesett, és az új még nem alakult ki.

- Most professzor vagy, amihez olvasóink nevében is gratulálók.

Rektorhelyettes, vagyis az egyetem második embere. Hétezer hallgató tartozik az egyetemhez, tehát szinte felbecsülhetetlen a felelősség. Mégis ott a kérdés: abbahagyad a kutatást?

- Takaréklángra tettem. Nagyon komoly az indok: át kell alakítani a felsőoktatást. 1996 januárjában az Európai Rektori Konferencia és a Világbank szakértőivel együttműködve kezdtük el a reformprogram kidolgozását. A tervek szerint, itt Szegeden az összes felsőoktatási intézmény egy szervezeti egység lesz, ez kb. 12.000 hallgatót jelent. Ezzel párhuzamosan a képzést is át kell alakítani úgy, ahogy azt a munkaerőpiac igényli. A gazdasági változások bizonyos diplomákat feleslegessé tettek, ugyanakkor újakat is igényelnek. Egy példa a sokból: orvosi fizikus - ugyanis a fizikai elven alapuló gyógyítási eljárások rohamosan szaporodnak. Ehhez olyan orvosokra van szükség, akik értenek a lézerekhez is.

- Mit jelent neked Endrőd?

- Öregszőlőt. Édesanyám tanyán lakik, úgyhogy háromszor is meg kell gondolni, milyen időben megy haza az ember. Ott tapasztaltam meg azt is, mint gyerek, hogy milyen az, mikor csupán két vagy három ipari termékkel találkozok az ember az életben: a kocsikenőccsel, a petróleummal, és a gyufával. Láttam azt a rettenetes küzdelmet, amit szegény apám végigcsinált, amikor felnőtként este, petróleumlámpa mellett elvégezte a technikumot. De otthonról hoztam az alapvető jellemvonásaimat, amire a tudást rákaphattam. Az egész család létformája a kemény munka volt - Gyebárn nagyapámtól kezdve mostanáig. Mindenki rá volt szorítva a kitartásra. Másrészt arra, hogy maga oldja meg a gondokat, vagy nincs megoldás. A világ végén senkire sem számíthatott az ember, csak önmagára. Ez az, ami a mostani társadalomból kiveszett. Úgy jártunk, mint a Szovjetunió, hogy nem tudjuk, hogy a munka és az élelem között összefüggés van. Manapság a társadalom a legrosszabb formában segít: munkanélküli segélyekkel az embereket "letudja", ahelyett, hogy megtanítaná őket, hogyan kell ezt az élethelyzetet kezelni, hogy ne torkolljon az életünk tragédiába.

- Édesanyád mit szól ahhoz, hogy tudós ember lett a fiából?

- Soha nem felejtem el az alábbi kis epizódot. Amikor mentem ki a családommal Göttingenbe, hazamentünk elbúcsúzni anyámtól. Már jöttünk el, kint még megálltunk a föld szélénél a mezsgyén. Anyám csak állt, látszott, hogy valami erősen foglalkoztatja. Majd megszólalt: - Osztán, fiam, tudod te azokat, amit oda tudni kell? - Tudom, édesanyám, tudom. - No jó van, akkor eredj...Lehet, hogy ő is csak akkoriban hitte el, hogy csak tudhat valamit ez a gyerek, ha már annyit jár oda ki. Nagyon büszke rám anyám, mint minden anya a maga gyerekére. Csak hát nem beszél róla, minálunk a dicsekvés soha nem volt divat.

- Végül arra kérlek, hogy a szűkebb családot mutasd be olvasóinknak.

- Feleségem, Kati egy évig Öregszőlőben tanított gyakorló tanárként, most az egyetem könyvtárosa. Két gyermekem van, Detti és Attila. A lányom fogorvos lett, most gyakorló éves, a szakvizsgára készül. A fiam a Műszaki Egyetemre jár, ő örökölte tőlem a vonzódást a technikához és a fizikához - az új idők szellemében.

- Minden jót, további sikereket, a magánéletben pedig jó egészséget és nyugalmat kívánunk Neked és az egész családnak. Köszönöm a beszélgetést.

Hornokné Németh Eszter

## GYERMEKCIPIÓ KÉSZÍTÉS

**Csikós János**



5502 Gyomaendrőd, Kör út 3.  
(Öregszőlő, Kondorosi út)  
Telefon: 06 60 485-788

Béby-leányka-fiúmodellek 18-35-ös méretig  
Bio papucs, szandál, klumpa  
18-41-es méretig

Corvo Bianco Schuh Bt.

**Corvo bianco**

Cipőipari Bt.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 457-148

**Női, Leányka-, és Fiú  
cipőgyártás**

## Az önkormányzat munkájáról

Március 19.-én ülésezett a tisztelt testület, egy híján teljes létszámban. A polgármester úr a napirendek tárgyalása előtt beszámolt az elmúlt időszak legfontosabb eseményeiről.

Mindnyájunk örömmel hallotta, hogy sikerrel pályázott az Önkormányzat a Póhalmi út elkészítésére. A pályázaton 25 millió forintot nyertek, az útberuházás 34-35 millió forintba fog kerülni. Gratulálunk azoknak, akiket illet.

Megkötötték az adás-véleli szerződést arra a házra, amivel a Mirhóhali Szoc. Gond. Központot fogják bővíteni.

Sajnálatos, hír, hogy elutasításra került a város idei közhasznú munkára beadott pályázata, de van lehetőség arra, hogy újabb pályázatot nyújtsanak be.

Márc. 25.-én ide, és Hunyára is ellátogat dr. Halmos Csaba, aki a helyszínen közvetlenül találkozik a térség munkaező gondjaival.

A jövő testületi ülés fogja ismét tárgyalni a Mezőlúri kórház beruházási támogatását.

A lakossági bejelentés alapján kivizsgálták az állati letemek ellátandó kezelését, a szükséges intézkedéseket megtették. Egy névtelen levél részleteit is ismertette a polgármester. A levélíró a szomszédja nagybani állattartását nehezményezi.

Részt vett a Megyei Közgyűlés elnöke, Varga Zoltán úr azon az üzemavalon, ahol most már 120 ember fog dolgozni. Az üzem neve: Raichle Sport Kft.

Részletesen ismertette a polgármester az egyik helyi újság közvelemény-kutatásának eredményét, amivel is a helyi lakosság közérzetét befolyásoló tényezőkről kérdeztek. Válaszolt 348 ember (az összlakosság 16174 fő) akik szerint a legpozitívabb történések voltak: a telefon ellátás, a személyszállítás megoldása, a tömegközlekedés színvonala. A negatív tényezők sorrendben: a sáros utak, az utcai szemét, a szálláshely hiánya, a szennyes holtágak, és a helyi közbiztonság. Végezetül köszönetet mondott a március 15.-i ünnepség színvonalas szervezőinek, előadóinak, és az ünnepség résztvevőinek.

Ezt követően személyesen bemutatkozott a körzetünk 3 képviselőjéről: Mészáros László a FKGKP, Simon István a Munkáspárt, és Dr. Szendrey Éva az SZDSZ képviselőjelöltje.

Tíz napirend tárgyalása volt nyilvános, és 4 napirend zártkörű.

A nyilvános tárgyalások eredménye: Tejjekörű szavazati támogatást kapott a magánéros lakossági út és közművelések szervezésének és támogatásának rendszere, a Szavazatszámoló bizottsági tagok és póttagok megválasztása, a város Közművelődési koncepciója, és a Gondozási Központ alapító okiratának módosítása. Hosszú vitát váltott ki a városi bölcsőde jövőbeni működtetésének ügye. Hosszan érvelt az illetékes bizottsági elnök, felszólalásának rövid lényege az volt, hogy az Önkormányzat keresi a bölcsőde működtetésének gazdaságosabb módját, és a bizottság javasolja, hogy írjanak ki pályázatot a bölcsőde üzemeltetésének vállalkozásba adására. A pályázatok csak gondos mérlegelés alapján fogják a testület elé terjeszteni. Volt olyan képviselői javaslat, amely szerint a jelenlegi módozalon ne változtassanak, ez a javaslat nem talált támogatásra, így az eredeti bizottsági javaslatot elfogadták 14 igennel, 3 nemmel. Ezenkívül elhatározták, hogy alaposabban megvizsgálják a bölcsőde alapítványi működtetési feltételeit is. Az előkészítő anyagból meg lehetett tudni, hogy az elmúlt 4 évben az évenkénti születések száma 171-ről 130-re csökkent, a városban. De a két településrészen nem azonos a csökkenés, amíg 1994-ben Endrődön 59, Gyomán 112 gyermek született, addig 1997-ben Endrődön 65, Gyomán is 65 gyermek született. A bölcsődei ellátást a bölcsődés korúaknak mintegy 6%-a vette igénybe. Nem a súlyának megfelelően került értékelésre az a tény, hogy a bölcsődei alacsony igénybevétel az is befolyásolhatja, hogy hiába született ugyanannyi gyermek Endrődön, mint Gyomán, nem valószínű, hogy Endrődtől 5-6 km-re lévő bölcsődebe hordják a szülők a kicsi gyermekeiket. A polgármester úr e téma zárszavában megnyugtatta a jelenlévőket, hogy a város így, vagy úgy, de működtetni fogja a bölcsődeket! (Ez magától érthető, lekintve, hogy a lörvény is erre kölelezi!)

Elfogadták a Ligetfürdő május 1-től alkalmazandó árait, a növekedés a már megszokott árnövekedési mértékkel nem lépi túl. Jövahagyták a Csejti Vadásztársaság ingatlan bérleti kérelmét, a haszonbér mértéke azonos a szántóknál szokásos bérleti díjjal, azaz 25 kg búza/AK. A Vadásztársaság 5 évig élvezheti ezen előnyös mértékű bérleti díjat. A Kecsegi Tájékoztatói Egyesület kérelme is egyhangú támogatásra került, mely szerint az Önkormányzat támogatja a földszerszési pályázatát részben azzal, hogy az Önkormányzat nem pályázza meg, túl kicsi a terület! És írásban is támogatja a civilszervezet földtulajdon-szerzési törekvéseit.

Császárné Gyuricza Éva

## FELNŐTT KÓRUS ALAKULT GYOMAENDRÖDÖN

A "zenebarátok" kamarakórusa 1996 őszén alakult az önálló zeneiskola fennállásának 10 éves jubileuma alkalmából. Első szereplésünk az említett év november 22-én volt, az ünnepi hangversenyen. A kórus tagjai a volt zeneiskolai tanulók, valamint gimnáziumi tanítványaim egy kicsiny csapata.

Mivel ez a fellépés szépen sikerült, ezért a kórus tagjai kérték, hogy továbbra is működünk, és rendszeresen próbáljunk. Ennek ellenére több hónap szünet következett, majd 1997 nyarán kértem a Műv. Központ igazgatóját, hogy heti egy alkalommal az intézményben lehetőséget biztosítson egyórás próbára. Kérésre azt a választ kaptam: Csak abban az esetben tudják kérésemet teljesíteni, ha a tagok "próbapénzt" fizetnek!

Természetesen, megköszönvén e "nemes" hozzáállást, azt azonnal visszautasítottam, mert azt felháborítósnak tartottam és tartom a mai napig is.

A kórustagok 90%-a pedagógus, többgyermekes családanya, aki a cél érdekében, valamint az éneklés, vágya és a muzsika iránti szeretetéből szánta a próbákra és az együtténeklésre idejét.

Hosszas gondolkodás után mentem el a Református Egyház Lelkései Hivatalába Sipos Tas Tőhötöm lelkész úrhoz, hogy lehetséges lenne-e a gyülekezeti teremben énekpróbákat tartanunk? A lelkész úr azonnal megígérte pártoló segítségét, de ehhez az egyház vezetőségének a presbitériumnak is a jóváhagyása szükséges. A jóváhagyás megtörtént!

1997. szeptember első péntekje óta minden héten ott énekelünk. Szerepeltünk az okt. 6-án megtartott Zenei Világnapon az Művelődési Központban, a karácsony-esti ünnepségen a ref. egyház templomában. Előttünk áll még az Endrődiek Baráti Körének május 16-iki találkozója, és pünkösdüi ünnepi istentiszteleten való éneklés.

Ez úton is szeretnénk köszönetet mondani a kórus minden tagja és a magam nevében a presbitériumnak és Sipos Tas Tőhötöm lelkész úrnak a segítségért.

HUNYA ALAJOSNÉ

*Kedves olvasóink, őszinte fájdalommal közöljük, hogy Hunya Alajosnének, a mindannyiunk által tisztelt, nagyra becsült és szeretett Erzsikéneknek, tanárnőnek, kórusvezetőnek, a Gyomaendrődi Zeneiskola Megalapítójának ez volt az utolsó közlése. Kérés nélkül küldte el az írását a szerkesztőségbe, talán a Sors akarta így, hogy még ő adja hírül, hogy megszervezte a felnőtt kórust városunkban, ezzel is szolgálva a zenebarátokat. Váratlanul, hirtelen jött a halála. Mindenkit megdöbbentett, hiszen mindnyájan szerettük, tiszteltük, sok - sok gyermekbe plántálta a zene szeretetét, az együtt éneklésre is megtanította tanítványait. Több tehetséget indított el a zene világába. Áldja meg érte a jó Isten, nyugodjon békességben! Reméljük, hogy lesznek, akik életművét folytatni fogják, tanítójuk iránti tiszteletből, szeretetből, amely belőle sohasem fogott ki. Életének utolsó percéig a jó Isten, a zene és az emberek szolgálatában állt. (SZERK.)*

### TURUL CIPŐ GYOMAENDRÖD

Szabadság tér 2.  
Telefon: 66/386-891  
66/386-251

A TURUL CIPŐBOLT  
új helyen: Gyomaendrőd,  
Fő u. 204.

(a Gyógyszertár me llett)

Megújult választékkal, bevezető áron kínálja termékeit.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!